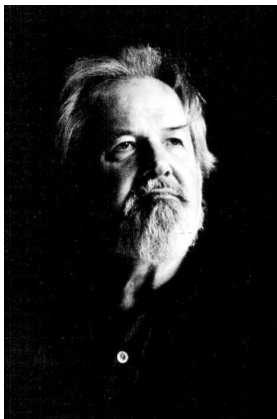

Миодраг Ђукић

ФАРАОН И ЛАВ

МИОДРАГ ЂУКИЋ, драмски писац, рођен је 1938. у Прокупљу. Дипломирао је драматургију на Академији за позориште, филм, радио и телевизију у Београду.

Аутор је драмских дела: *Сџириј-џииз код Цакера*, изведено у Академском позоришту “Бранко Крсмановић”, 1968. у Београду; *Пошраживање у мојелу* – драма награђена на конкурс Народног позоришта из Београда, где је премијерно изведена 1971. године. Иста драма под називом *Крчмарева смрт* изведена је у Народном позоришту у Лесковцу 1972; *Александар* – премијерно изведена 1974. у Југословенском драмском позоришту у Београду; *Кисеоник* – драма изведена у Народном позоришту у Зрењанину; и Нишу. *Крџичњак* – драма изведена у Народном позоришту у Београду, *Башићиник* – драма штампана у часопису *Театрон* 109; *Светионик* – драма штампана у 23. књизи едиције “Савремена српска драма”; *Млин* – драма штампана у 27. књизи едиције “Савремена српска драма”, *Пајзај* – драма штампана у 29. књизи едиције “Савремена српска драма”, *Сомнабули* – драма штампана у 30. књизи едиције “Савремена српска драма” и *Уговор* – драма штампана у 31. књизи едиције “Савремена српска драма”, *Лабудово језеро* – драма штампана у 32. књизи едиције “Савремена српска драма”, *Чудан сџириц* – драма штампана у 35. књизи едиције “Савремена српска драма”.

Изведене радио-драме: *Чудан сџириц* – Радио Београд; *Мејална куљлица која се коџрља* – Радио Београд; *Наследници* – Радио Београд; *Др Келава* – Радио Београд и Радио Варшава; *Превек* – Радио Београд; *Гоџољ* – Радио Београд; *Раде Драинац* – Радио Београд.

Миодраг ЂУКИЋ

ФАРАОН И ЛАВ

ЛИЦА:

АЛЕКСАНДАР САША доктор ХАЏИ ЖУЖУЛ

ОЛГА, његова супруга

ИГОР, њихов син, студент клавира

АЊА, студент виолине

ДАНИЈЕЛА, студент медицине

СЛАВЕН, зидар

ВИДАН, такође зидар, његов син

ЛЕОН, диригент у опери

18. јули 2008.
У Београду

 ПРВА СЦЕНА

Грађански салон са њолуконцертним клавиром *Ološ und Lauberger*. Удобне фојеле, њолићирани ситилски ситочичи на којима су лампе са црвеним абажурима. Камин са фиџурама Сокрајта, Плајона и Арисиојела. Ту је и рејлика Милоске Венере. На ѓорњем делу камина слика мрјиве ѓирезде у уљу у скујоценом ѓешком раму. Брокајне завесе ѓадају до ѓода. Порцеланска фиџура Асклејија на вићирини освейљена лампом баца своју издужену сенку ѓреко ен-ћеријера. У дну салона је ѓараван са ликом кинеског змаја иза коѓа је ѓриручна кухиња за кување кафе и чаја.

Међућим, ѓлафон је ѓодигнућ и засћрћ ѓајлоном. Он је ѓровидан заћо шћо је ѓреко дана ѓод јарком сћољном свейлошћу. Види се кад ѓићице или облаци ѓрелећу изнад куће.

Кад је киша, кајље ѓо целом салону. Тада се уносе судови да аћмосферске ѓадавине не би квасиле ѓећих и намешћај.

На сцени су сћуденћ клавира Иѓор и Ања, кућна ѓоћоћница, сћуденћкиња виолине. Они свирају "Романсу за виолину и клавир" Пејтра Иљича Чајковског.

Зидарске мердевине на сред собе доћиру до ѓреда на ѓлафону између којих је ѓосћављена даска. На ѓој сћоје и ѓослују зидари Славен и ѓеѓов син Видан.

Видан снажно удари чекићем у ексер. Даска ѓуче.

СЛАВЕН: Еј, еј, еј! Шта то радиш, бре?! Не може то више тако. Глава ми пуче!

ИГОР: (Прекида свирање)
Ја хоћу да ми звук твоје виолине затрепери на бубној опни као дрхтај медузе у дубини океана кад јато харинги прође на хиљаду километара од ње.

СЛАВЕН: Кад год тако распалиш по дасци мени сева у мозгу. Што не мислиш мало?

ИГОР: Ја нећу тон који ме пуни до врха, већ онај, недоречен, који се увлачи у тебе као ситан пустињски песак, нечујно и прикривено као лопов, онај што изазива чежњу а не засићење.

СЛАВЕН: Опет си узео погрешан ексер. Зар не видиш, коњу?!

ИГОР: Као покрет у води, не нагао, већ мек, пун енергије иако успорен, готово симболичан.

СЛАВЕН: Не видиш да је толико дебео да под њим дрво пуца.

- ИГОР: Јер наша душа је лења и треба је покренути знаковима васионе у часу док нас гута и прождире, тај безгласни вапај жртве и радост Богом у разарању које је неопходно за његово стваралачко прегнуће.
- СЛАВЕН: Само квараш материјал. И шта сад са њом да радим? Да бацим добру даску?!
- ИГОР: Јер проблем није у бесконачном простору већ у материјалу који увек недостаје.
- ВИДАН: Не могу, Славене, да се концентришем на посао. Уби ме ово стругање и тандркање одоздо.
- ИГОР: И тако, све што постоји, читав свет се рађа у муци као кад птиче разори љуску јајета које му је дало живот, ако хоће даље да живи, ако хоће да пијуче у славу свога Творца.
- ВИДАН: Ајде што птице горе пијучу и тек излегли птићи у гнездима зевају и траже храну и још ме гледају кроз спуштене капке, у душу ми продиру.
- АЊА: И теби не смета ова лупа горе, изнад наших глава?
- ВИДАН: Не могу да зинем без гриже савести, а камоли да нешто поједем, толико су стално гладни и...
- СЛАВЕН: ... орни за свађу.
- ВИДАН: И њих узнемирава ова музика.
- ИГОР: Све је музика, Ања, али није све Чајковски. Он је есенција, со хармоније и лепоте. Ако хоћемо да га интерпретирамо морамо знати да њему нико, ама баш нико није дорастао. Ни сам Бог у целини, јер он је његов супстрат. А супстрат лежи у дубокој концентрацији која одбацује светску халабуку и све манифестације здравог и нормалног живота.
- ВИДАН: Није то природни пој као на селу кад крава замуче и све поскочи од радости.
- СЛАВЕН: Ни сунце тамо није замућено као овде.
- ВИДАН: Клима никад гора. Мало, мало, па киша. Цемент не може да се осуши.
- ИГОР: Ми нисмо нормални, а нисмо ни здрави по њиховим критеријумима. Наш једини пут води, не напоље, изван нас, већ у дубину нашег бића у којој, као у утви златокрилој, лежи наша суштина, сва наша божанска

лепота наш скривени Бог. Deus ofiosus!
Њему тежи музика која га открива као врхунац сазвезђа и космичке хармоније, сврха и циљ његовог недокучивог дела.

- СЛАВЕН: Музика је за весеље, за крштење, свадбу, а ово... само мртви могу да слушају. Зато се то и свира на сахранама.
- ВИДАН: Па, јесте... Људи се веселе док су живи, а кад умру, онда им ударају контру. Цијучу им и гуде на гробу.
- СЛАВЕН: И на радију кад је дан жалости.
- АЊА: Али, Игоре, они тамо горе по читав дан лупају чекићима, бесловесно се церећи и причајући ласцивне гадости несносно стружу мистријама, једу неку одвратну храну уз наливање још одвратнијим топлим пивом.
- ВИДАН: Не знам само зашто нам пиво не хладе, кад смо се тако погодили.
- СЛАВЕН: А ни паре не дају. Капару по погодби не исплаћују.
- АЊА: Зар и у њиховом мљацању и клокотању, у њиховим развратним вицевама, у жељи и похотљивости са којом ми се обраћају, зар и у њиховом модром, прљавом зноју лежи тај твој скривени Бог и, ако лежи, шта он то у њима покреће, каква племенита осећања док гласно подригују и звучно испуштају гасове?
- СЛАВЕН: Кад ја будем умро, наручићу трубаче да ми свирају на сахрани.
- ИГОР: Ја не кажем да је твоја мана што си сељанка, али из те чињенице и потиче твој недостатак смисла за лепо и хармонију у простом, за могућност апстракције гадног контекста да дођеш до оне перфекције коју носи свако мушко тело набрекло од складне мускулатуре, под жилама које непрекидно и уз сваки покрет блескају и одају моћ похрањену у мушкарцу коме је Бог оставио свет да га репродукује по његовом моделу и да влада њим.

Граја и сенке гачаца који прелећу кућу.

СЛАВЕН: Идемо да тражимо паре.

ВИДАН: Опет ће киша.

ИГОР: Чуди ме, Ања, да ти то ниси приметила. Баш зато што си жена, иако си музичарка. То складно уливање листова у снажна мушка колена, па бутине које тако моћно и овално затежу панталоне, уд, Ања, набреко уд који је творац човечанства и симбол Бога у многим природним религијама, мишићне плочице на голим трбусима, па онда груди, руке и врат који носи божански велтаншаунг, тај продоран озбиљан поглед на свет. И осмех као сунце кад неочекивано изненада изађе из облака, тог црног ратника који је до малочас претио ужасима и разарањем.

И ко, Ања, ко мисли на жену кад каже “човек”?! Није ли његово семе то што ствара нове нараштаје, не каже ли се за културу једног народа да је то духовно поље засејано креативном спермом генија.

Зар не знаш да је лично Поликет сматрао пропорције мушког тела за скривену мапу свемира, зар ти није познат кабалистички став да тело мушкарца у себи носи читаву сложјену структуру Бога, и свих његових облика еманације?

Силази обнажен Видан. Онако мишићав и леј изгледа као скули-шурa ђрчкоџ боџа извађена из каљуџе.

За њим силази њеџов оџац Славен, џреџојло обучен. Кад сиђу, сџану у крај и чекају да буду џрмеђени. На њих, међуџим, за сада нико не обрађа џажњу.

АЊА: Ја, истина, не знам ништа о томе, о Богу и у чијем срцу он производи космичке мелодије, али знам шта си ти за мене урадио и не желим да помислиш да сам незахвално женско џубре које мисли само на себе и свој интерес.

Па, ипак! Мислим да нисам ничим заслужила да ме омаловажаваш и потцењујеш само зато што сам са села. Ја, Игоре, овде, поштено зарађујем свој хлеб иако је твоја мајка безосећајна кучка, а отац само гледа како да ми се увуче у кревет. Поред свих кућних послова морам још и да свирам ако хођу да завршим академију да не бих провела читав живот као ваша кућна помоћница.

А ја више не могу ни прашину да бришем. Од јутрос нисам судове опрала, ни веш испеглала. Бојим се да ми твоја мама једног дана не откаже и ја ћу се опет нађи на улици.

Ти не знаш како је то страшно, тумарати гладан и неиспаван на београдском асфалту без икаквих прихода и пријатеља, без крова над главом у којој не трепери никаква тонска визија већ само једна мисао, једно питање: како једним потезом прекинути себи оно што би требало да буде живот, а није.

(Сјустџи ѓлас)

И сад, кад ове прождрљиве звери које ме својим пламтећим погледима вребају из сумрака тмастог неба као плен, као сексуални залогаш и које по читав дан лупају изнад наших глава кад су нам белом прашином засули сваку пукотину, зачепили сваки канал и попунили сваку рупу, макар, колико мала она била, ти од мене очекујеш потпуну преданост партитури Чајковског, тог јадног, тог деформисаног хомосексуалца који је своју животну фрустрацију свалио на божја плећа и сáм покушао да од своје музике као Јаков од свога сна створи себи степенице до његовог окриља, до раја који ја не могу да досегнем јер у себи носим трагично осећање неправде и осујећености, предосећање пропасти.

Јер ми од прашине плућа шкрипе као да живим у сред пустињске олује у Сахари, а не у вашој вили на Звездари.

Видан се ѓласно накашље, она се ујлашено шрѓне.

ВИДАН: Анчи!

АЊА: Шта?! Откуд вас двојица овде? Зар нисте на тавану? Што не радите?!

ВИДАН: Sprema se kiša. Само што није.

СЛАВЕН: Ја не знам да ли је овде уопште важан људски фактор, или само цигле и малтер, још један ред, удри греду, цепај даску, да се што више винемо, да се што пре сместимо у туђој муци, у конформној мансарди, а мајстори нису људи. Кафу не пију. Нек се удаве у топлом пиву, само кров да поставе пре кише.

АЊА: Чекај Славене, стани Видане, знам мајстори, знам, кафа са пуно шећера. Него, занела нас је музика, време нам се извукло, нисмо ни приметили кад сте сишли, гадно смо се запричали, изгубили смо појам о обавези.

- СЛАВЕН: Ми сељаци не волимо ни слано, ни горко, ни љуто, једино слатко обожавамо. Шећер и на рану стављамо, слатки мелем на љуту рану, само то лечи и душу кад ти неко рани, кад те дубоко увреди и сматра за животињу, а не за људско биће које уме да воли и осећа, које има емоције. Само да се ми сељаци не отуђујемо, да се држимо заједно и свет неће пропасти.
- АЊА: Крива сам, опростите, ево, минут и све ће бити одмах. Седите, седите, душу да одморите, само пазите да фотелје кречом не умажете. Убиће ме Олга. Ионако ће полудети кад види да кров још није постављен, а киша опет прети.
- СЛАВЕН: Еј, лако је вама овде да по цео дан тандрчете и цијучете. А ни капара још није цела исплаћена.
- ВИДАН: Можда би и њих двоје били у стању да препознају праву музику, да их горе, на крову час сунце жеже, а час ветар шиба, о хладној киши да и не говоримо.
- СЛАВЕН: Најгора је кад упорно ромиња и завуче се у коске па отуда покреће старе и већ заборављене реуматске болове.
- ИГОР: Ја нисам дужан да слушам ваша сељачка нагваждања. Идем у своју собу да се опустим, да медитирам, да се деконтаминирам од овог просташтва и људске деградације.
- АЊА: Али, Игоре, они не мисле...
- ИГОР: *(Хистѐрично)*
Доста ми је, Ања! Упркос мојим напорима да разумем, да помирим све супротности у кући и напољу, ја више то да трпим не могу. Ја више то нећу! Категорички! Ни тебе, Ања, ни моје родитеље, њихову међусобну софистицирану мржњу, ваш терор игнорисања, ваше непознавање, неприпадање идеји која једино може да спасе свет, а не њихова сељачка солидарност; да га дезанимализује, да хуманизује ове простачке, ове разбојничке манире.
- СЛАВЕН: Шта му је сада? Ако тражим капару не помињем му мајку. Мада је она обећала лепо време. А види сад. Љуте се као да ми, мајстори одлучујемо о клими.

ИГОР: Ја више нисам у стању да апстрахујем њихову грубост. Погледај само њега. Споља леп као бог а унутра гладна животиња зева у њему. Неиздрживо примитивна. У праву си. То може да буде одвратно.
(Одлази)

АЊА: (Појрчи за њим; сивоји крај враћа)
Чекај Игоре, да ти објасним, мили мој, па људи су друго, они припадају свом свету, својој фикцији, а не твојој фантазији.

Видан јој љриће и ухвати је за руку.

ВИДАН: Стани мало, Анчи. Де, не жури, посао неће побећи. Ионако никад не може да се заврши, а наше приватне планове, лична осећања не смемо да занемарујемо.

АЊА: Шта ти хоћеш од мене, Видане?

ВИДАН: Па ништа. Сем што ми се срце цепа, ето тако. Видиш ти то и сама и да ми тешко пада што те толико шиканирају и понижавају овде. Ја да ти кажем: трчиш за њим а он више гледа мене, него тебе. И боље свираш од њега. Он само тандрче а ти умеш тако да смоташ и завијеш да некако сузе само капљу. Ко да је неко, не дај Боже, малочас умро. Ја хоћу да не будеш више ничија слушкиња, него госпођа која нема ништа да ради. Само стоку да гледа и децу да ми рађа и подиже да буду инжењери а не зидари ко њихов отац који ни кафу не може да попије кад му се пије, него само кад други изволе да му скувају. Да дођеш код мене у Топлицу да видиш какву кућу имам, на два спрата, четири стана и исто толико купатила; у сваком има биде са топлом водом.

АЊА: Е, Видане, дечко, па ја сам од стоке и побегла у Београд.
(Оде иза љаравана)

ВИДАН: (Дође до љаравана и наслони се на ову импровизовану преград)

Ма није ствар у стоци, него у мени. Мене ти гледај, али кад она, онако гладна, упиљи својим крупним очима у твоје још крупније, одма' има се заљубим. Још мало теленце кад видиш са белим млеком око њушкице коју ти гура у пазухо, сама има се раскопчаши. Славе ми! Нико не мож' те тако воли ко стока. И ја.

Улази Олга са својим блејзером у рукама.

ОЛГА: Ања, душо, ниси ми очистила црвени жакет, ниси, иако сам те молила да прво то урадиш. А време лети, за час прође дан и дође вече, ма шта дан, живот пролети као ластва у предвечерје. Сад видиш њено лепршање и док се окренеш а оно није више ластва него слепи миш. И сви лове исте вечерње мушице.

(Тек сад њимејши да Ања није на сцени)

Где је Ања? Зар нисам чула њену виолину? Мислила сам да је овде.

АЊА: *(Долази и носи кафу на њослужавнику)*

Ево ме, Олга, мила, само кафу да скувам мајсторима.

ОЛГА: Па, да, они седе и кафу мирно пију као да се напољу не спрема невреме, ко зна можда нас однесе и нека бесна олуја, као Дороти у земљи чаробњака из Оза. Јеси ли читала ту причу? То је била моја омиљена литература, то и Пипи, дуга чарапа. Ах, како је то била несташна девојчица. Несташна, несташна, несташна. И имала је необуздану машту коју је у пракси следила као верно, глупо куче.

Ова проклета кућа никад неће бити завршена.

АЊА: Јесте, Олга. Јесте. Прашина је бела и веома агресивна. Нема рупице, ни пукотинице у коју се није завукла, тешко се дише, мислим, сваки шав мора посебно да се ишчетка, мисија просто немогућа. Ја се, разуме се, не жалим, све је то за нашег Игора, стрпљење је најмањи улог што можемо за њега, јер он је добар и племенит, надасве талентован...

ОЛГА: Генијалан!

(Предаје јој блејзер. Ања одмах узима чејџку и њочиње да га чисти)

АЊА: Тако је, драга Олга, управо генијалан, можда мало напет али зато креативан, испуњен музиком, да не кажем опседнут. Он горе треба да живи и да ствара, али сам процес је неподношљив. Тешко се дише.

ОЛГА: А да ли је он обукао кошуљу коју сам му купила за вечерашњу премијеру Турандота?

АЊА: *(Черстио њришиска чејџком)*

Савршено му стоји. Просто саливено.

- ОЛГА: Свила иде уз младост. Сећам се кад је Рахмањинов свирао у Београду, мене је мама обукла у белу свилену хаљину са белом ружом у коси. Ципелице су биле лаковане, не баш на штиклу, али мало подигнуте што је мом младом телу дало неку издужену линију, више елегантну, него секси, јер сам још увек била готово дете. А он, у белој свиленој кошуљи само лепрша као анђео. Не осврће се на мене. Само га музика интересује. Чаробњак!
- АЊА: Зар није исти случај са Игором, Олга? Зар није?
- ОЛГА: Он треба да буде на висини, он представља нашу нову наду у музици, ко зна, можда ће једнога дана и завршити своју оперу на којој ради последње четири и по године. Све је почео још у кратким панталонама, а онда је, као Моцарт, нагло израстао и све наткрилио не само својим физичким, већ и духовним стасом.
- АЊА: И лепотом, Олга. Ти си му подарила те сензибилне црне очи. И ватру у њима.
- ОЛГА: Шта то вреди, Ања, шта вреди тај дар од Бога...
- АЊА: ... и маме.
- ОЛГА: Добро, и гени. Шта све то вреди у овом окружењу где људи не поштују једни друге и своје обавезе не завршавају на време, кад их је баш брига како се ми осећамо.
- АЊА: *(Пружа јој блејзер)*
Како је леп овај жакет, као да је кројен из једног комада. Нема више у њему ни зрно прашине.
- ОЛГА: Ето, видиш! Спрема се невреме, можда и олуја, атмосфера је наелектрисана, нерви накострешени као длачице на кожи. Клима се из дана у дан мења, а нама су кров подигли и место мајстори да журе, да нас што пре заштите, они овде мирно седе и кукају.
- СЛАВЕН: И мајстори имају душу. Да ли је та душа жељна нечега, да ли нешто иште то вас господу не тангира. Зато народ пропада. Терају га да ради а кад треба да се плати, сви избегавају. Нисмо ми толико глупи колико смо наивни. Као заостала деца, само што нама нико не пружа ни чоколаду.

- ОЛГА: Али ја не могу више, ја нећу да јурим кишницу по салону, јер ја морам у позориште, време лети а ја још нисам ни фризуру направила. Па како ћу на *Турандојџи*, ако ми ветар косу рашчупа? И ви мислите да ја могу, да имам снаге да се тамо, у безбедности ложе, концентришем на божанске арије маестра Ђакома Пучинија док ми крајичком мозга севају слике како вода овде продире и од прашине прави блато а од мога салона свињски брлог, на шта сте ви можда и навикли у њему да живите, али ми нисмо сељаци.
- СЛАВЕН: А не, госпођо, можда ви заиста нисте сељаци, као што тврдите, али нисте ни господа јер ваш однос према нама није нарочито отмен. Зато смо сишли одозго да вам кажемо, да вас последњи пут упозоримо да исплатите одмах оно што смо до сад урадили, и то под отежаним околностима, јер ви сте обећали лепо време, а видите сад! Морамо да се везујемо за греде и још нас птице нападају кад год кренемо на њихова гнезда. А пиво топло као псећа пишаћка! Човека од себе не видите, мајсторе не поштујете. Зато сад паре на сунце, иако је оно одавно зашло за облаке. Иначе одлазимо!
- ОЛГА: Какве паре, шта причате, о чему се овде ради, зар сад, пред кишу, можда пљусак, олуја само што није, шта ако ветар покида овај најлон што нас одваја од немилосрдне природе и све то због нехлађеног пива. Па шта сам ја ту крива ако клима не поштује метеоролошке прогнозе, видите какве су страшне последице глобалног загревања, како ствари искре натопљене електрицитетом. И коса ми је посвађана, свака длака на своју страну. Неће ни да се чешља!
- СЛАВЕН: Паре нас занимају а не ваша фризура!
- ОЛГА: Њих тражите од мога мужа, с њим сте се погађали, а ја сам само цитирала метеоролошки извештај. Па шта сам ја крива ако сви лажу?! Сачекајте бар док доктор не дође, сад ће он, само што није, изашао је мало на Булевар, ноге да протегне, у последње време не осећа се баш најбоље, уби га оволика промаја. *(Обраћа се Ањи)*
А жели и да покаже свој нови монтгомери, прави британски мекинтош. Вратиће га страх од кише, боји се за тканину, иако је оригинал енглеска, мантил прављен за њихову климу.

- СЛАВЕН: Госпођо, ви причате неразумљиво, иако је наш захтев потпуно јасан. Једино што ми, прости људи, разумемо, јесте новац! О њему ми овде говоримо, а не о метеорологији иако смо ми далеко више изложени од вас. Хоћемо наше паре, или одлазимо из ових стопа, а ви се сналазите како знате и умете. Тражите друге мајсторе да вам раде за цабе...
- ВИДАН: ... и топло пиво.
- ОЛГА: Али, Ања! То је била њена дужност: хлађење пива и кување кафе!
- АЊА: Свирали смо Чајковског.
- ОЛГА: Ја немам никаквог увида овде, ја сам лишена права и изложена немилосрдним провокацијама, доктор држи све, сва овлашћења, а не ја. Не можете, не смете да прекидате посао, док се он не врати. Отишао је у шетњу. Знате, њему није добро.
- СЛАВЕН: Мислите?! Онда само гледајте. Идемо, Видане, а ви покушајте силом да нас задржите.
- ОЛГА: *(Испречи се између њих и излазних врата)*
Што да не, па макар и силом, ви сте обавезни, зваћу сина. Ања, зови Игора! Овде је разбојништво на делу. Издаја! Они су узели капару!
- СЛАВЕН: Боље вам је да се склоните са пута!
- АЊА: *(Виче)*
Игоре! Игоре!
- ОЛГА: Игоре, сине, долази брзо, твоја мансарда је у питању и наша цела кућа без крова, незаштићена, под ударима урагана. Да видиш како ти мајку малтретирају ови неучтивни, ови невоспитани људи. Ако већ хоће да иду, нека врате капару!
- СЛАВЕН: *(Покушава да је физички помери, али не може. За разлику од сина он је мршав, слаб сипарчић)*
Ма склоните се, кад вам се каже. Видане, сине, помери ову вештицу.
- ОЛГА: *(Вршићи)*
Силеције! Упомоћ!

Улази Игор, осмајтра сцену, све се умири. Он сјорим корацима прилази Олги.

- ИГОР: Знаш, мама, кад би им панкреас боље прерађивао шећер, људи би били учтивији а свет тиши. Можда би тада и живот имао више смисла, не би толики неспоразуми и ратови нарушавали природну хармонију, можда би чак и Вагнер био мање нервозан а његова музика усклађенија више са космичком него са нибелуншком буком.
- ОЛГА: Али, Игоре, знаш и сам како је то јурити кишницу по салону. Бар да су нашли неко цело парче најлона, него ово јадно, ландара на ветру и свуда избушено, лије на све стране. Реци им да се врате на посао, нареди уместо оца!
(Пауза)
Ања, учини нешто, молим те.
- ИГОР: *(Приђе Видану и ухвати ња за мишицу)*
Знаш. Потпуно разумем да су те жене разгневиле. Оне умеју да буду тако конфузне. Друго мене узнемирава, држи ме у напетости и не да да спавам.
- ВИДАН: *(Тргне руку и стиресе се)*
Да ниси и ти болестан кад тако гориш?
- АЊА: Видане, срам те било. Ти си човек леп, али прост и не разумеш кога си увредио ни шта он значи за твој народ. Његово ненадмашно дело! Хајде, хајде... ако ме бар мало поштујеш, као што кажеш, ако ти је уопште стало до мене, води свога оца на кров и наставите с послом док не заштитите овај стилски салон од непогоде. Ускоро ће и доктор, па с њим усклађујте рачуне, само сте непотребно испровоцирали Олгу. Игора сте извели из такта, човека који ни по чему не припада вашем рудиментарном нивоу, чије ћете дело ти а можда и твоји потомци једнога дана својатати и поносити се њиме. Више него твојом двоспратном кућом.
- ВИДАН: А мермерни бели лавови на капији само што не рикну тако да нико не сме да погледа у те исцерене чељусти спремне сваког у селу да раскину и са све опанци прогутају. Знаш ли ти, Анчи, да је моја кућа доказ моје величине и моћи коју сам ја зарадио овим рукама на Западу. Ја знам да сам за тебе прост и необразован, али ја сам градио Европу, док ти овде са овим који више личи на мајку него на оца, гушиш и развличаш

тако тужно да ни Славен не мож' се уздржи од сузе. Зато те зовем да дођеш у Топоницу, не да плачемо, него да се смејемо и слушамо веселу музику. Хоћеш ли, Анчи?

АЊА: Па видећемо, видећемо... Прво да видимо како ћете мансарду да урадите. Ако си заиста тако добар мајстор, онда, школа није важна. Има времена.

ВИДАН: Па, јесте. Не зна се шта носи дан, а шта ноћ.

ИГОР: Поготову ноћ. Без наде у јутро, у нови дан. Ноћ која се протеже у ништавило.
(Прилази Видану, овај се одмиче)

ВИДАН: Не брини за посао. Мансарда је твоја и биће чврсто и добро направљена. Уосталом, то сам Анчи обећао. Идемо, Славене, да се мало загрејемо. И мени нешто почиње да бива хладно.

СЛАВЕН: Како идемо? Где идемо? А паре?

ВИДАН: Даће људи и паре, видиш да нема главнога. Чим дође из шетње намирићемо се. Ајде пењи се, да нас киша не ухвати.

СЛАВЕН: (Гунђа)
Ни пиво није охлађено.

АЊА: Па, биће. Биће, Славене. Само ви крените.

ОЛГА: И камин да буде постављен тачно изнад овога. Он је још као дете волео да гледа у ватру. Било му је необјашњиво како то да је ватра жива и неухватљива и куда дрва и угаљ кроз пламен немирни.

Зидари се пењу уз мердевине.

СЛАВЕН: У томе је мој проблем, Видане. Што ја људима верујем.

ВИДАН: Јел знаш како је свитац изгорео курац?

СЛАВЕН: Како?

ВИДАН: Налетео на пикавац.

Уз раскалашан смех, њих двојица одлазе горе, иза најлона.

ОЛГА: Ето шта је сељачки менталитет, Ања. Бура у чаши воде. Не знају да пливају али зато не престају да се копцају.

- ИГОР: Зашто ви, мама, не говорите тише, поготову кад помињете тако одвратне и блазиране појмове као што је новац, као што су цигле, прашина, блато, хлеб, мама, умешен вашим псовкама и свађама, вашим бучним неспоразумима, зашто се већ једном међусобно не поубијате, ако већ не можете да умрете од глади које се толико бојите.
- АЊА: Није, Игоре, мили, овде реч о хлебу, о пиву је реч и њиховом простаклуку, о издаји, слушај шта они причају, како се изражавају пред госпођом Олгом, па они твоју маму не поштују.
- ОЛГА: И још хоће пред кишу да напусте твоју мансарду и да нас сурово изложе природној непогоди и потопу!
- ИГОР: Какав потоп, шта причаш, која непогода, сељаци кишу обожавају, они је идентификују са божјом милошћу и срећом, броје капи као паре, она им пуни амбаре и новчанике, а ти овде покушаваш да им је пребацаш што они не могу никако да схвате. Зар не знаш да ја покушавам да стварам, да се мени, под утицајем ваше агресије ноте криве и меандрирају уместо да мирно теку, као моћни Амазон. У њему живе крокодили и пиране, крволочније од вас, њиме пливају анаконде, све се међусобно непрекидно гута и прождире али се његове воде незауостављиво ваљају ка океану који му даје егзистенцијални смисао. Где је мој смисао Ања?
- ОЛГА: Твој смисао је у музици, у опери коју компонујеш, у дријадама и нимфама које уз пратњу великог симфонијског оркестра својим божанским гласовима дочаравају небо твоје генијалности. Игоре, у музичком позоришту лежи лепота овога света а не у просутим цревима на операционом столу твога оца. Престани за тренутак да мислиш на свој Амазон; ускоро ћемо бити захваћени моћним таласима великог мајстора Пучинија.
- ИГОР: Ти – можда; ја – не!
- ОЛГА: Како то мислиш?
- ИГОР: Не идем у позориште.
- ОЛГА: Али, ја имам две карте у ложи.

- ИГОР: Иди са татом. Мене остави на миру.
- ОЛГА: Реци му, Ања! Па шта је ово?!
- АЊА: Игоре, што се сада дуриш?
- ОЛГА: Једва сам дошла до тих карата, а оно, види! Зна врло добро да његов отац презире оперу, да на њој спава, хрче, молим те, сви се ужаснуто окрећу и траже редара да избаци напоље blasphemичног изгредника који не поштује храм, који ме брука. Па он заспе код првих акорда, пре но што се завеса подигне, на самом почетку увертире.
- ИГОР: Рекао сам ти, мама, да су Италијани за мене сувише сладуњави.
- ОЛГА: Шта?! Зар они који су створили музику, који су измислили оперу? Чак и Верди, Верди ти је сладуњав?! Ша ти студираш на тој академији? Чему те они уче за скупе паре?
- ИГОР: Они, мама, не знају ништа; они, мама, не осећају ништа. Моји професори мисле да су уметници само зато што су промашени људи. Кад нису у стању да изведу једног Шенберга, Густава Малера, Прокофјева или Стравинског утапају свој немоћ у кич меланхолије и љубавног заноса који преовладава у свим малограђанским цивилизацијама. Зашто не свирају Чајковског, молим те лепо, него нас гуше у сладуњавом Средоземљу Пучинија, Вердија и Доницетија? Зато што такав низак укус као што је твој диктира ниво у којем се дух гуши и душа грца од немоћи и протеста.
(Плаче)
- ОЛГА: Ања, шта му је? Зашто сад опет плаче? Па маестро Леон вечерас диригује. Он нам је уступио своју ложу.
- АЊА: Не знам, Олга. У последње време све га узнемирава. Чак га и ја нервирам. Данијела је очајна, не може уопште да му приђе, стално се нешто љути и не жели да је види. Почео је да гаји неку нетрпељивост према њој, немотивисану мржњу, рекло би се. А она, Олга, она га воли.

ДРУГА СЦЕНА

Истии салон. Горе, уместио ѿлафона, ѿод ударима ветира и кише, шуштии и ландара најлон. Олга уноси судове и сѿавља их ѿод ѿоједине млазеве воде која је ѿробила унуѿира.

Докѿтор Саша седи у великој, удобној фоѿиљи. Поред њега сѿајаћа лампа са црвеним абажуром својим меким светлом дочарава конформни конѿтрајункѿи разбеснелом невремену изнад њихових глѿава. Чује се ѿишиѿање и кричање ѿѿичјих младунаца на ѿавану без крова.

Мајстѿори су оѿишили.

ОЛГА: Ово, Саша, постаје неподношљиво. Они су ипак отишли пред кишу. Неће, кажу, да кисну за капару коју си им дао. Ти знаш, Саша, да ја новцем не располажем а они нису хтели да те чекају. Набавио си ми кућну помоћницу која по цео дан свира са Игором, само се ту прси и гузи, а кад треба нешто да уради, она је мртва риба. Искрљешти очи и нити види нити чује.

САША: Ања је добро дете, Олга, у то сам се уверио.

ОЛГА: Како? Како си се уверио? Зар не примећујеш да она полако преузима власт у кући, о свему одлучује, а ја... ја сам постала Пепељуга. Не само да ринтам више од ње, него, ево... сад и јурим са судовима по салону и хватам кишницу да нам не упропасти салон, а можда и целу моју перспективу. И све то пред премијеру Турандота. Не бих себи никад опростила кад бих пропустила такав okazjiон. Једва сам набавила две карте у ложи, али Игор одједном неће да иде. Не знам шта се то са њим дешава. Да се није заљубио? Он је дете осетљиво, сензибилно, ухватило га је неко нервно подрхтавање и мало мало, па груне у плач. Мени је та Ања сумњива. Хоћеш ти, Саша?

САША: Шта, Олга?

ОЛГА: Па то. Вечерас са мном у позориште.

САША: Води Ању. Она воли оперу.

ОЛГА: Шта?! Да идем са служавком на премијеру?

САША: Ања је обдарена виолинисткиња и мислим да се разуме у музику.

- ОЛГА: По мом мишљењу, боље би јој било да се држи четке и метле уместо виолинског гудала. Знам да Игор уопште није задовољан како она свира. А и ја мислим да је то обична шмира и сентиментални фалш. Ни једну ноту, драги мој, она не извуче до краја, нити је у целини обликује, уосталом, Игор је од мене наследио свој музички таленат. Ваљда се ја разумем у музику, а не Ања. А он, наш Игор, боже мој, Саша! Тако млад а већ компонује. Маестро Леон је био запањен кад је чуо.
- САША: Бар да си ми рекла пре одласка у шетњу. Не могу да мрднем, осећам се као Линвингстон у Африци кога је појурио лав. И још сам фрустриран због свега што ми се догодило.
- ОЛГА: Каква је ово флека на новом мантилу?
- САША: Па о томе је овде реч. Колики сам баксуз, и да баш мене морају да задесе све пакости господина случаја. Мене, Олга, прогони злодух овога града можда баш зато што га незаслужено волим, што сам бројним предрасудама везан за Београд, његове булеваре и сокаке, палате и страћаре, за његову посрнулу невиност, зато што га рудиментарно крдо непрекидно прља и скрнави, тако да човек, чим ступи на његове тротоаре мора да пази где гази. Али, шта то вреди кад одозго вреба опасност.
- ОЛГА: Не разумем откуд толика промена у теби, Саша, шта се то с тобом збива, да ниси можда болестан? Музика ти је досадна а сад почињеш да мрзиш и сасвим непознате пролазнике.
- САША: Па они ме и не виде, на улици хоће да прођу кроз мене. Сасвим младе девојке грабе и насрћу, тако да, у овим годинама, морам да се увијам и склањам да ме не прегазе својом безобзирном жустрином, својим слепилом за чињеницу да сам и ја биће игром случаја постављен баш на истом простору којим се оне крећу и немилосрдно газе све пред собом.
- ОЛГА: Па ти си опседнут својом величином, Саша и страхом за свој интегритет и моћ над гомилом. Увек си био егоиста, али сад, из дана у дан постајеш чак и параноик.

САША: Целог живота сам желео да имам баш један такав мантил од енглеског балона. Мислим, ако ми је измакао Пикадили, да бар на Булевару доживим ту шетачку екстазу, да се осетим као Тревор Хауард у Сохоу. Али, Београд није више град у коме може да се живи нормално и опуштено. Ако те неко изненада не заскочи и увуче у буцак да те нокаутира и опљачка, онда бар да ти на тротоару дуне дувански дим у лице и дрско исцери своју гадну њушку, да те понизи и омаловажи само зато што си нормалан и тих и носиш свој дуго жељени статусни симбол. Ја нисам сноб, Олга, али не могу да поднесем јако сунце и кад у нежно предвечерје са навученим облацима изнад мог сламнатог шешира свуда птице серу са дрвећа са чијих грана на кошави сабласно ландарају прљаве пластичне кесе а уз то морам да гацам по разбацаном ђубрету на све стране и добро пазим да се не оклизнем на бачену кору од банане, да не сломим кук или врат, да своју вечерњу шетњу, уместо у папучама свог удобног дома не завршим у гипсу на трауматолошкој клиници.

ОЛГА: О колико речи и огорчења због само једне зелене флеке на твом зеленом плашту охолости и самозаљубљености! Зар збиља нарцисоидност може да иде толико далеко да оптужиш мој родни град за легло разврата и прљавштине, зар си заборавио наше шетње у топле ноћи и кад смо загрљени и заљубљени прелазили широке коловозе са тротоара на тротоар да нам перачи улица не испрскају угланцане сјајне ципеле и како је месец био велики док нас је, скривајући се између кућа, пратио у корак, радознало загледајући наше пољупце и страсне погледе којима си миловао моје чврсто затегнуто тело. Своје нежне руке и моју неуморну одбрану. А сад си постао цангризав и у свему видиш лош знак, приближавање пропасти, па чак и крик гачца увече доживљаваш као најаву краја света. Боже, шта чини време саможивима, како их кроз урођени егоизам деформише и претвара у злокобне сподобе које за своје одвратно расположење и још лошију пробаву не оптужују своје навике већ сам живот. Као да у њему нема довољно еластичности, као да га је смисао напустио само због отупелих осећаја у неке унутарње надутости.

Шта се то с тобом догађа, Саша, мили, каква су то мутирања и зар све твоје животне страсти и радости одоше у вапај за неповратно изгубљеном младошћу и то док си још у пуној снази, док те девојке радознано загледају и смијуље се замишљајући какво би то било искуство.

САША: Па оне ме газе по петама као да сам толико спор да сам успоравам кретање планете. Какво искуство са мном? Шта ти замишљаш у својој проклетој, необузданој љубомори?!

ОЛГА: Саша, мили, па мој живот је музика! Ја сам одавно била присиљена да нашу љубав компензујем. Хоћеш да кажеш да сам болесна од љубоморе, да сам луда само зато што примећујем твоје продорне, твоје дуге погледе на нашој младој служавци и њеној прелепој другарици Данијели. Али, твој син је баштиник твоје мушкости и ако си иоле нормалан схватио би да ту нема места твојим еротским фрустрацијама.

САША: То ја не допуштам, Олга! Нико не може, бар у мојој кући, да ме пореди са сином као са мојим конкурентом. То је прљаво, да не кажем злобно. То је подла инсинуација; као да не знаш колико га волим и ринтам за њега. Па ја живим за Игора, он је реалан стожер свих мојих уверења да је сваки мушкарац дубоко укопан стуб у жени око којег се као бршљан вију све вредности због којих живот има смисла.

А што се наше Ање тиче, поново те потсећам да она није никаква служавка већ студенткиња која овде зарађује за живот. И сама знаш колико су студије данас скупе. Али, шта тебе брига за трошкове, твоја грозница није родитељска, већ потрошачка. Твоја деца су блејзери, сукње, хаљине, ципеле, ципеле, ципеле... и шешири. Лудиш од бриге за њима. Шешири су твоја компенација а не музика, усклађивање линија и тонова, брига шта иде уз који концерт и каква фризура, драга Олга, уз које акорде, каква сазвучја и мелодије, да ли је бела свила пристојна за хор јеврејских сужњева, или можда дугачка хаљина од црног сатена иде са шљокицама уз етиопску принцезу у ропству, Аиду.

Севне муња, удари гром, ђојача ђљусак. Олга се скући од неке унућарње зиме.

Где је он сада? Шта ради по овом невремену?

ОЛГА: Боји се грмљавине. Покрио се јорганом у својој соби, набио јастуке на уши и чека да прође олуја.

САША: Желео сам, изнад свега сам хтео да ми син буде мушкарац, гладијатор ако треба, да се бори са дивљим зверима у арени и да победи у нибеленушкој игри живота. А не...

(Дрхџи му брада)

Ја њега не разумем, Олга.

ОЛГА: Не разумем га више ни ја. Полако ми измиче и клизи у неком непредвидљивом правцу. Неће да иде са мном у позориште. А ја за вечерас имам две карте.

САША: Сама си крива.

ОЛГА: Али, замисли, молим те. Он одбија Пучинија. Маестро Леон, после педесет година ставља Турандота на репертоар и он неће да слуша, иако ми је лично Леон уступио своју ложу. Њему је Турандот бљутав, о чему се ту ради?! Какав је то поремећај, Саша?

САША: Знам само да си га намерно одвојила од мене да ми се осветиш јер си примитивна и љубоморна, јер верујеш да сам ја непревазиђени заводник на клиници и факултету, да нема ни једне сестре, ни младе колегинице или студенткиње која није била на оперативном столу.

ОЛГА: Ја у то нећу да улазим, нећу то да слушам, то је питање твог, не само личног него и професионалног морала. Ја не знам да ли су и фараони били тако крути и љигави као ти, али мислим да те не зову тако узалуд. Бога хвалим што немамо ћерку.

САША: О како је у праву био Еврипид кад је написао Медеју која је из болесне љубоморе поклала сву своју децу само да казни неверство мужа, да му се освети због друге жене. На неки начин и ми трпимо последице твоје болести и постајемо трагична последица по античком моделу.

ОЛГА: О, да, мили мој. Мили, мили мој, Саша. Мислиш да не знам шта би ти хтео. Да будем искључиво твоја жртва и то не само емотивна, већ и ментална, зато ме и проглашаваш лудом. Само зато што се врпољим и буним да легнем на руду и мирно вучем таљиге твоје

покварености и перверзности, јер ја нисам само твоја послушна женица него и слуга, роб кога си платио на тржници будала. Јер ти не подносиш никакво цимање и трзање, ти чак и море видиш само у бонаци и не прихваташ ни најмање таласање ваздуха или воде, твој циљ је да све око себе, читав живот умртивиш да се случајно не закопрца у твојим устима док га алаво конзумираш. То си ти. Један лицемеран предатор који увек претходно ушприца свој отров у жртву да не би случајно дошло макар и до рефлексне побуне, до пригушеног јецаја или, не дај боже, необузданог вриска побуне.

(Вришићи)

Због тебе сам напустила факултет, иако сам могла бити лекар као и ти, хтела сам да ти служим, нашој љубави, а ти се ме изневерио и сад хоћеш да ме стрпаш у лудницу да ти више не реметим устајалу атмосферу у твом салону и кабинету, у твом дубоком мраку кроз који се пробијаш једино лампама са црвеним абажурима као да се бојиш да ти изненадан бљесак светлости не упропасти твој морбидни филм живота који непрекидно развијаш у својој опскурној глави.

(Севне муња, загрми гром)

Али, ту су, на мој вапај дошли су ветрови, муње и громови да осветле овај силан мрак, поприште твога злочина и да те упозоре на зло које чиниш свуда око себе. Посебно мени, Саша.

- САША: Олга, Олга, живот није опера. Ја тебе почињем да се бојим.
- ОЛГА: Не мене, Саша. За име божје, не мене. Ја сам кротка и тиха; бој се себе, крвожедни створе. Ја... ја идем у позориште. Мене тамо чека музичко задовољство, а тебе овде твоја млада служавка, пошто Игор одбија да је види као жену. Он је мој син!
- САША: То је ружно, Олга. Молим те, тише. Чуће те Ања.
- ОЛГА: Јадна девојка. А ти си слеп ако не видиш да она није овде због студија већ да једним потезом реши читав свој живот.
- САША: Мене неправда убија. И главобоља, Олга. Својом виком и вриском вратила си ми мигрену.

ОЛГА: Не, него твоја тупа потреба за комфором. За сада ти само кува кафу, доноси папуче, милује очима и пере каду, док ти се једном сама не увуче у њу. Чим се дефинитивно увери да Игор не реагује, чим схвати да је он још дете и да си ти по њеном критеријуму једини мушкарац у кући. А онда, биће касно, Саша, и за тебе и за мене кад откријемо змију у кревету. Ја не знам да ли се и шта се све она усуђује док се ти го трљаш и певушиш у купатилу.

Прекине их девојачки смех. На сцену раздрађано хрује Ања и Данијела.

АЊА: Њега жене не занимају, Данијела, мила. Он је опседнут мушким принципом, да не кажем просто, фалусом.

(Тек сад њимејши Сашу и Олгу)

Ох, опрости, Олга, молим те, нисам знала, појма нисам имала да сте вас двоје овде.

ОЛГА: *(Јејко)*

Па, ето тако, банули смо изненада, извини Ања ако смо својим непланираним присуством пореметили твој фалусоидни комодитет. Морала сам сама да подмећем судове под рупе на најлону.

АЊА: Не љути се, Олга, ја знам, мила моја, да је ово твоја кућа и где је моје место у њој. Али, Данијела и ја смо се запричале и просто неконтролисано улетеле у салон.

ОЛГА: Знате ли ви, децо, шта је уопште време и како се оно уважава свуда у свету сем код нас. Време је наш ригидан непријатељ, нарочито женског пола, ако не водимо рачуна о њему, оно је ђаво који нам неповратно односи лепоту и младост, месо нам топи и кости меље, који нас као камен притиска кад су у питању неизбежни термини и обавезе. И на крају нас као Бог, заувек врати тамо одакле смо дошли, у таму, неповрат и заборав, у црну земљу где нам трошна тела вребају минијатурни људождери.

Знаш ли ти, Ања, да ја вечерас имам неодложну обавезу, да мене чекају два празна седишта у ложи и да ме је мој неразумни, мој ђудовити син препустио саму на милост и немилост Турандоту који се први пут, после педесет година игра.

АЊА: Мислила сам да си већ у позоришту.

- ОЛГА: Зар да сав овај хаос оставим Саши и Игору? Киша капље и цури на све стране а ти си отишла и мене оставила да бринем о свему. Знаш да мајстори још нису поставили кров.
- АЊА: Зато сам и пожурила назад. Сад ћемо то за час Данијела и ја. Овде има толико посла а ја морам и са Игором да вежбам Чајковског. Он је прави перфекциониста. Никад му није довољно добро, ни један тон, ни један акорд, украс му је развучен, жица на мојој виолини има ехо, па сам замолила Данијелу да ми помогне око грубљих послова, а сама сам затегла струне до пуцања.
Ја знам Олга шта ти чиниш за мене, али просто не могу да се растргнем због обавеза.
(Узима џаџуче испод комодe и сипава ња их њред Сацу)
Ево докторе, и ваших папуча. Видим да се још нисте раскомотили, иако оне увек стоје испод ове комодe. Кад нису на вашим ногама, нормално.
- САША: Нека, Ања. Не труди се, сине. Знам ја где се шта налази у мојој кући. Само помози Олги, молим те, хајде, пођи са њом у њену собу и помози јој око фризурае.
- АЊА: Данијела, ти остани мало са доктором. Одмах се враћам. Ево, и киша престаје да пада.
- ОЛГА: Па, Саша, послужи Данијелу док се Ања не врати.
Њих две излазе.
- САША: Хоћу, хоћу, како да не, само да изујем ципеле.
- ДАНИЈЕЛА: Нека професоре, ја ћу да вам помогнем.
(Чучне крај њеџа и изува му ципеле)
Изгледа да су вам ноге отеделе од шетње. Чујем да обожавате Булевар.
- САША: Ех, некад није било тако, Данијела. Могао сам километрима да пешачим. Од Црвеног крста па до Калемегдана и још скроз по њему, па назад, пешке кући. Али, то је сада моја дефинитивна прошлост.
- ДАНИЈЕЛА: О, па не бих ја баш била сигурна кад сте ви у питању. Тако свеж и неуморан дух. Ја имам, професоре, чуло за мушкарце и лако препознајем све врсте енергије којима су они набијени. Мислим да сте ви прави демон, митолошко биће, син Сунца, баш као египатски фараон.

- САША: Фали само мумија да ме у њу умотају и спусте у пирамиду.
- ДАНИЈЕЛА: О, па ви сте за мене симбол живота и живе ватре.
- САША: Хоћеш ликерчић, а, мала, или виски? Ја у ствари и не знам шта ви девојке данас пијете.
- ДАНИЈЕЛА: Ко зна шта вас још чека у животу, каква авантура? Игор је на вас. Не само да је леп као Бог него је и прави заводник. Можда је само мало више окупиран музиком.
- САША: У моје време је у моди био крушковац и ајер коњак.
- ДАНИЈЕЛА: Па, може, може мало вискија са пуно кока - коле. Ево, сад се сигурно комотније осећате.
- САША: Мени је непријатно да ме ти изуваш, Данијела.
- ДАНИЈЕЛА: Зашто?! Па ја мом тати масирам стопала. И то ми увек плати двеста динара. Да имам за кафић.
- САША: *(Збуњено)*
Па сад... ја не знам...
(Маша се за џеј)
... колико сам дужан.
- ДАНИЈЕЛА: *(Ухвати ња за руку и дуго је држи)*
Не, таман посла, професоре. То не помишљајте. Ни у сну. Нисте ви тако матори.
(Пустии му руку)
Као мој тата.
- САША: *(Назује њајуче, усмијаје)*
Хоћеш и неку бајадерицу уз виски?
- ДАНИЈЕЛА: Слатко обожавам.
- САША: *(Иде за бар)*
Ау! Овде је вода продрла. Мој бар је намерно препуштен девастацији.
(Прави коктејл и сивања бајадере на послужавник)
- ДАНИЈЕЛА: *(Седа у његову фошељу, прекрсти ногу преко ноге и вади шабакеру)*
Смета вам?
- САША: Не, таман посла. И ја понекад запалим.
- ДАНИЈЕЛА: Ову табакеру сам добила на поклон од тате. Каже да је од злата, али ја сам питала једног јувелира на Теразијама. Каже да је само позлаћена. И од тад ме мучи једно питање које ме непрекидно прогони и просто чини несигурном у присуству мушкарца.

САША: *(Пружи руку ка њеној њабакери)*
Смем ли?

ДАНИЈЕЛА: Како да не. Молим вас, само се послужите, професоре.
(Њих двоје љуше)

САША: Које питање, девојчице?

ДАНИЈЕЛА: Ако је мени мој рођени отац увалио лажњака, од чега ли је, у ствари, мамин дијамантски прстен који ја треба да наследим кад она умре?

Улази Игор, не примећује присућне, седа за клавир и свира. Сјрујање ваздуха ђомера свилене и брокатне завесе.

Данијела се мршићи, ѓрчи лице, дуго се уздржава и најзад ѓласно кине. Игор прекида са свирањем.

ИГОР: А ти не знаш да је пушење штетно? Не знаш, а?!

ДАНИЈЕЛА: Али, овде је неподношљива промаја.

САША: Неко је оставио отшкринут прозор.
(Усћаје, зашвара ѓрозор)

ИГОР: За тебе има довољно кисеоника. Теби не треба духовни контакта са Богом. Ти њега физички носиш у себи. Зато ти и не смета затворен простор и тај непомерљиви ваздух.

САША: Мислим да нисам толико клаустофобичан да не смем прозор да затворим.

ИГОР: Видим да си почео да пушиш.

САША: Ма, не. Ја то онако, више у друштву.

ИГОР: Видим, видим... Друштво се такође распиштољило.

ДАНИЈЕЛА: Игоре!

САША: Игоре!

ИГОР: Но?!
(Пауза)

Шта са Игором? Може ли Игор мало Бетовена да вежба на свом клавиру? Без грчевитих и неартикулисаних упада у нотни систем. Без спазума и облака отровних гасова који излећу из тих лепих устију.

ДАНИЈЕЛА: Знам. То је његова Апасионата!

- ИГОР: *(Айлаудира)*
Браво, Данијела! Браво! Какав слух и познавање партитуре, какво музичко образовање, штета што ниси члан ове софистициране фамилије. Али, ко зна? Можда, на одређен начин, већ јеси. Као твоја друга-рица Ања. А где је она? Треба да вежбамо. Мене испит чека, тата, а она, са рукама одрвенелим од рибања, не може меко и тачно да ме прати. Просто губим темпо кад почне да завија и гудалом бесомучно струже по жицама.
- САША: Мени се чини да она свира савршено.
- ДАНИЈЕЛА: И мени! И мени!
- ИГОР: О, господо! Да је све онако како се нама чини уметност не би ни била потребна. Нама су неопходна моћна средства да завиримо с оне стране ствари, да продремо у саму суштину поретка, а не да као одумрле бактерије таворимо на мртвој кожи непроменљиве стварности.
Ја могу, ја имам способности да твоје мајсторе и њихову бесомучну лупу, њихове бескрајне сељачке теме и коментаре држим на дистанци од свога ума, али нисам у стању да експериментишем музику која је интегрални део мог концерта. Ако неко Чајковског свира као Корсакова онда сам немоћан и потпуно констерниран. Лако је теби са твојим скалпелима, тестерама и клемама, ти си ближи њима јер си обичан касарин, добро, хирург, али ја нисам укротитељ афричких водопада, ја сам композитор који својом музиком кореспондира директно са Богом.
- САША: А зар се теби не чини да си мало претерао са омаловажавањем других професија? Није ли управо Бог на граничној линији између живота и смрти, не радимо ли нас двојица исти посао преведећи људе са једне обале на другу и шта срце брига за музику у ушима ако га крв не храни животом који може да чује, да види, осећа и мисли за разлику од партитуре која садржи само ноте. Није ли Христос, оживевши Лазара, учинио највеће божје чудо и знаш ли ти уопште колико сам ја мртваца подигао на мом хируршком столу и вратио међу живе. Мислиш ли ти да је ико од њих чији су дамари шумно пунили крв у ушима пожелео да чује било коју музику сем удара соп-

ственог била и доживљај света који ти у својој уображености и декаденцији видиш као мртву кожу насељену изумрлим бактеријама. И шта уопште музика говори о животу, ако је он сам не ствара као доказ људског лицемерја према Творцу чије је дело неупоредиво богатије, сложеније и лепше од производа твоје дрвене мечке.

ИГОР:

Обраћаћемо ти се у молитвама, оче. Али кад већ мислиш да си изнад нас, горе, на свом небу, свемоћан у својој немоћи, како тумачиш моју неспособност да верујем у тебе, мој породични атеизам и гађење према свему што ти представљаш, што јеси ти? Било би добро кад би био у стању да схватиш да ја нисам твој клон, а ни ген, да немам никакве везе са тобом и да не мислим да је мој циљ да спасавам друге кад већ нисам у стању себе да спасим. Али ти, тата, твој ток није моје извориште, ти течеш паралелно са мном и немамо додирних тачака ни у чему сем мојој присили да будем твој син и да с тобом живим у истој кући. Али, ево, градиш ми мансарду и ја сам ти, иако те не ценим, захвалан због тога. И обраћаћу ти се у молитвама, иако се толико разликујем од тебе, и ако немамо исти поглед на живот. Ни сличан. Толико сам другачији да мислим да нас двојица чак не припадамо истој врсти. Наше концепције се разликују нарочито у погледу Ање. Ја не знам како ти њу видиш: као служавку или као топлу женку, као меку утеху и бекство од перспективе на своју стару, осушену и промашену супругу, моју маму.

САША:

Е сад је доста, Игоре! Слушај сине...

ИГОР:

О, није њој до музике, тата, ни до узвишених циљева човечанства, којима си ти опседнут, она тражи реалан живот, од крви и мяса, физички контакт и страст, младу сперму а не одржавелог бога коме служи као афродизијак за његове заводничке способности, давно прохујале, као мелем за подизање мушке сујете и повраћај самоуверености међу женским бутинама. Уместо да мисли на Чајковског, на моју музику, она је окупирана, сва њена чула, оним штрокавим радником Виданом, јер је осетила магнетну привлачност правог, младог мушкарца сачињеног од упредених мишића, са врло slabим органом за мишљење и просуђивање и јаким удом. Е, тај несрећник без мозга,

заведен на странпутицу њеног њихања гузицом и сисама, њеним белим осмехом и валовитом косом не може да се сконцентрише на посао, да заврши мансарду како бисмо најзад престали да се као зомби хранимо прашином, како бих најзад могао да своја плућа напуним чистим звездарским ваздухом. Да дишем, тата, да се ослободим сударања са твојим симболима полне моћи, са твојим швалерским халатом и папучама и са твојим монтогомеријем који вучеш са собом као паун и изазиваш пролазнике на чуђење и подсмех.

(Почне, као њоследица емоџивног излива да се гуши, да кашље)

ДАНИЈЕЛА: Ох, Игоре, шта ти је, мили мој, зашто се гушиш? Докторе, он се гуши, њему није добро, предузмите нешто, спасите га.

САША: Није му ништа. Само уобичајен напад хистерије.

ДАНИЈЕЛА: Али, он кркла, он умире. Видите тај стакласт поглед, хладан зној који му је облио чело.

ИГОР: *(Једва изговори)*

Бежи од мене, глупачо! Остави ме на миру!

ДАНИЈЕЛА: Има ваше чело, професоре, високо, као код Аполона. Шта је са њим? Ох, тако сам забринута. Тако тужна и несрећна.

САША: Шта је са мном, Данијела? Где сам то ја и чиме сам заслужио овакав однос? Увек сам био њихов роб. Његов лични и његове размажене мајке. Моја кривица је можда у томе што их ја... некритично волим и ... и што им самопожртвовано служим. Ја сам једини који привређује и доноси новац. Од мене се очекује безрезервна послушност, услужност чак, мансарде, клавири, клавирштимери, њене хаљине, бунде, капуту, блејзери, шешири, ципеле, ципеле, ципеле... Ја сам окован њиховим потребама, Данијела, затрпан њеним шеширима и ципелама милионске вредности, погажен њима.

ИГОР: Не, тата! Никако! Не! То су твоји познати фалсификати, ти знаш да је истина на страни угњетених, али ниси ти жртва, већ перфидни целат. Лицемери једни! Јесам ли ја икада желео да свирам, да се бавим музиком и тањим своје живце до потпуне искрза-

ности? Она је хтела, а ти... ти си ми вешто од најранијих дана подметао клавијатуре, пијанина и клавири желећи да ти син буде забављач...

САША: Једино што сам желео јесте да будеш прави мушкарац, тврди ратник, да будеш чврст и одлучан у животу као што сам одувек био ја. Музика је ту имала хигијенску улогу, да ти прочисти мисао и умни вид, да ти изоштри рефлекс борца.

ИГОР: Никад! Никад и ни у чему ниси хтео да ми пружиш подршку. Напротив, увек си њу подржавао, чак и кад си знао да није у праву јер је се бојиш, јер си кукавица. Ниси смео да станеш ни у одбрану сопственог интегритета, а камоли мог. Мислиш да не знам зашто си купио тако дугачак мантил са дубоким џеповима да у њима носиш ово...

Шчеја му мантил и из његовог џепа извуче њишиљ. Саша скочи и укочи се од сираха.

САША: Немој, сине! Пази! Пун је!

ИГОР: Носиш га из страха да те неко на улици не нападне, да те случајно гачац не посере, да не падне неки неплатирани трун прашине на твој статусни, твој елитни симбол.

САША: Смири се, Игоре и дај ми то. Врати ми га, сине.

ИГОР: Не, тата! Моја су права угрожена, а не ти. Ти си познати добротвор, спасилац болесних и угрожених, ти си велики, моћни фараон, а ја... ја сам дегенерик, који није верна копија слике из глава мојих родитеља. Уосталом, можда је требало, пре него сте ме направили, да се договорите око мог лика и... пола, тата. Пол је овде у питању, хормони! Изгледа да сам споља испао сасвим добро. Ево, и Данијела мисли да личим на тебе. Али она појма нема о садржају моје душе и мојих мисли, мојих жеља и нада да једном и сам будем испуњен и срећан. Јер ми је оваквог живота доста!

САША: Тешко нама, сине. Тешко нама.

ДАНИЈЕЛА: Господо! Молим вас, немојте тако. Ви сте ипак отац и син.

Игор држи њишиљ ујерен у оца. Полако се ѓаси свејлоси.

ТРЕЋА СЦЕНА

Исти салон, само што је сада свећло пригушено црвено. Ања свира Валс за виолину и Петра Иљича Чајковског. Кроз салон је импровизиран простиор као модна исција по којем се манекенски вешти креће Игор у женској хаљини. С времена на време на отвореној сцени пресвлачи женску одећу која је нехајно пребачена преко софе у углу. Тада остијаје скоро го, само у шангама и цицелама на високу штичку.

У фошелама седе Славен и Видан у њравим радничким комбинезонима. Они запањено и неиремице посмаирају перформанс. Игор приђе Видану, истури једну ногу и кокејно избаца кук. Међу прстима држи дуљачку и шанку муштичку са цигаретом. Пуши њуним њлућима увлачећи дим. Другу руку лако сјушти Видану на раме.

ВИДАН: *(Мигољи се, очигледно му је неирејатино, зашм се искашљава)*

Јесу ли ово твоје хаљине, Ања?

АЊА: *(Не прекидајући свирање)*

Неке су и Олгине. Само жерсеј је мој, а свила је њена.

ВИДАН: А ципеле?

АЊА: Е, ципеле је сам куповао за себе. Он носи већи број и од Олге и од мене.

ВИДАН: Па... шта ће му женске ципеле?

ИГОР: *(Ставља прст на уста, Ања прекида са свирањем)*

Тише, тише младићу. Мислиш ли ти да је лако у ритму Чајковског следити кореографију и набадати штиклама у истој брзини музичке фразе.

Ипак сам ја мушкарац. Идемо, Ања!

(Даје јој знак, она ставља да свира а он да поцуйкује и увија куковима у модерном ритму и њачаном темју)

СЛАВЕН: Идемо и ми, Видане. Није ово за мене. Кафа је друго, она увек освежава, али за овај програм нек оладе мало више пива.

ВИДАН: Чекај, стани мало. Увек је слушам са тавана. А сад први пут је видим како се увија ко небеска вила. Ветар јој мрси и расплиће косе ко горске траве. Само што не развије крила и не одлети право међу облаке.

СЛАВЕН: Славе ми, сине, овај мрак и маскерада директно ми се не допадају. О чему се овде ради и шта нас он замајава својом голом гузицом? И још овако бео у лицу ко да је нека индијанска вештица?

Игор рикне као лав заштим декламује дубоким, њромуклим гласом.

ИГОР: Ни ватра неће да гори на киши, а камоли сунце у овако дубокој душевној депресији и безваздушном анималном простору.

СЛАВЕН: Јес' ти закачио громобран на рогове?

ВИДАН: Јесам. Ђути!

СЛАВЕН: Море, шума кад се запали, Звездара има обасја и Дунав и Саву.

ИГОР: *(Заузима њозу и њева високим каспиратским гласом)*

“...Ах, оче, свемоћно сунце с неба,
Зар лав нам треба с Дунава и Саве
Да ждере наше кржаве главе...
О лаве, бедни створе,
Од мог министра проћи ћеш горе,
Кад те у своју уловим мрежу
Жицом ће твоја црева да свежу...
Да видиш кад више не можеш да сереш,
Како ћеш онда, царе да се дереш...
Кре - кре - кре, кре - кре - кра,
небо трешти, ово се дерем ја!
Лав и цар звери;
Па сад и гачац одозго крешти:
Лаве, више не сери!...”

СЛАВЕН: Ди, бре, лав да има овако пискав глас?! Нека ноћна мора ил санђама, ајде де, ионако ме језа хвата од њега, али дивљи звер и још да с голо дупе напада министра, тандара - мандара - броћ!

ВИДАН: А јес' ти вид'о некад живог лава у чакшире, а?! Ил' само моје љуте арслане на капији, па кад зину онако, не морају да урлају, могу и да пиште ко гуштери и избацују језик да лепе мушице. Важно је да и цар и лопов цвикају, кад се, онако изненада, из мрака моје авлије, искеребече на њих.

ИГОР: *(Изнервирано њрекида њерформанс)*

Зар вреди просипати бисерје пред свиње, Ања?! Ако су попили кафу, нека беже горе, међу следе мишеве,

- у своја мрачна станишта!
(Виче)
На таван! На таван, свиње! Да могу на миру да завршим перформанс. Хоћу плесак уместо плуска.
- СЛАВЕН: (Узнемирено)
Шта?! Зар опет пада киша?!
- ВИДАН: (Айлаудира)
Ма, не! Ма, не! Ћути, Славене, славе ти, кад не знаш како лав љуто пишти и уједа кад га у афричкој пустињи појури фараонова војска зато што му је изео министра, па ударио цар на цара, говна само врцају на све стране.
- ИГОР: Сила на силу, сукоб две идеје на модној писти која представља дивљу Африку. Једна је цивилизована и отмена, а друга, дивљачка, просто сељачка.
- ВИДАН: А све у част наших рогова, што смо подигли кров да више не кисну. Само што се овде не пече во и не игра коло ко код нас у Топоници, него пева опера.
- Улази Олга.
- ОЛГА: Шта је ово? Кермес или тајна забава ложе српских нерадника? Јел' вас ја зато плаћам? Да нешто радите или да вас забавља мој неодговорни, мој размажени син?
- СЛАВЕН: Нама никаква забава овде не треба, госпођо. Ми радимо за новац а овде смо намамљени. Овамо, на кафу и ладно пиво, а онамо, заробљени као публика.
- ИГОР: То је била Ањина идеја.
- ВИДАН: Не кажемо да нам се опера није допала, али, знате, у таквој ситуацији код нас обрну вола.
- ОЛГА: Како?! Па то није народна уметност. То је врхунац наше националне постмодерне!
- АЊА: Они су завршили рогове. Подигли су кров, Олга. Више нигде ништа не цури. Могу громови да ударају колико хоће, плусак да пада, град и снег, елементи су сада немоћни. Дефинитивно смо обезбеђени, мила моја.
А Игор?! Игор и ја вежбамо његову оперу. Испробавамо Чајковског кога је уградио у један део свог либрета. Видећеш како је импресивно. Његов валс за виолину.

- ВИДАН: Посвећен афричком фараону. А ту је и лав појео министра.
- ОЛГА: Шта прича овај дечак, какав лав, ајде фараон, то му је отац, али откуд министар и нисам ја ваљда лав који ждере министре, о чему се ради, каква је то фантазмагорија, Игоре, сине, ја сам мислила да твоја опера има либрето са модерним садржајем, само танге и твој отац, а не афричка пустиња и антички египатски мотиви, соколови, ибиси, мајмуни, змије измешане са савременим сновиђењима. То је хаос, мили мој, прави кермес.
- АЊА: Таква је постмодерна опера, Олга!
- ОЛГА: Добро и постмодерна, у реду и опера, ако је ово опера, то ће маестро Леон да провери, али што се скида на овој промаји? Зар не осећаш како дува са свих страна? Може и тата да наиђе, твој фараон! Ако те затекне голог, у мојим хаљинама, доћи ће до скандала. Ми смо још увек под голим небом!
- ИГОР: Нек иде и он на таван, мама, у своју пирамиду, међу пацове и следе мишеве. И ти! Слепци горе, нек тумарају у мраку, а ми доле, на светлост, где чиста сурова природа опстаје и влада. И Видан заједно са мном, јер он није без вида и једини међу вама разуме нову уметност. Моја музика је изворна и не трпи блазирану публику као што си ти, мама.
- ОЛГА: Шта ти је? Какав Видан, он је мајстор зидар, а не музичар. Он мора да заврши мансарду. Тата је платио.
- СЛАВЕН: А тамо где птице свијају гнезда, нема ни пацова, ни змија, јер оне су опасне звери кад штите своје младе. Моје лице је изгребано и искључано само зато што смо очистили поткровље од њихове тек излегле гамади. Идемо, сине, ми на ваздух, да се мало сукобимо са њима. Била је довољна само мала пауза па да опет почну на истим местима да свијају гнезда. Невероватно упорна бића.
- ВИДАН: *(Снебива се)*
Е, па... ја сад идем горе, Анчи. А ти, ако хоћеш, дођи да видиш како обрађујем дрво и савијам гвожђе, како их везујем за летве и правим бродски патос од буко-

вине. Али оно што је горе најлепше, Анчи, то је поглед на цео град. Београд уопште није тако велики одозго као кад се сиђе на његове улице. Да видиш Авалу и нови торањ како расте из дана у дан. А доле, Сава и Дунав блистају и секу град и Србију на Шумадију и Војводину. Бродови хукћу и с муком се пробијају узводно, док низводно скакућу и као сомови бућкају по површини, плашећи мале рибе, док оне крупније радознано извирују да виде о каквом се ту поремећају ради. Сада управо правим прозор кроз који гледам на облаке који се крећу из Земуна и бацају кишу право на нас и оне испод, сахрањене на Новом гробљу. Е, та жута киша пуна банатског песка и друге градске прљавштине нагрђује у траговима мермерне споменике и камене анђеле па уз птичји измет дају сасвим другу конфигурацију од оне коју су клесари првобитно замислили. Тако је и са кућама живих на Звездари. Тужна фатаморгана делује узнемирујуће, а не бистро и здраво као код мене у Топоници. А из Панчева, преко Дунава, спушта се нешто густо и тешко, цеди се и капље на нас неко сумпорно испарење. То су бензин и нафта које они не могу да задрже у постројењима већ им беже кроз оцаке и загађују шуму, трују нам здравље. Јеси ли видела како је овде лишће жуто већ у јуну. Само се скврчи и остане на гранама преко целе зиме.

СЛАВЕН: Доста, Видане, ајде, није то опера, посоа чека.

Славен и Видан се ђењу мердевинама на ѿаван.

ВИДАН: А јел ти знаш шта је опера?

СЛАВЕН: Не знам.

ВИДАН: Е, то ти је оно, знаш, кад тенор оће да јебе, а бас му не да.

Њих двојица одлазе. Иѓор скида хаљину и осѿаје само у ѿанѓама.

АЊА: *(Виче за њима)*

Добро, добро, само немојте много јако да лупате, овде су нерви у питању.

ИГОР: Мама, ако наставиш тако ригидно да ме контролишеш, никад нећу завршити своје дело.

ОЛГА: *(Пружа му Сашин ђењоар)*

Ево! Огрни очев халат. Мек је и топао.

- ИГОР: *(Облачи кућну хаљину свога оца, умовљава се у њу, сивања оковрајник на лице)*
Има неки источњачки мирис, швалерски тон, шта ли, шта ли?! Шта кажеш, Ања? Нешто неодољиво одвратно.
- АЊА: *(Гледа у земљу поосиђено)*
Свака одећа помало мирише на свога власника.
- ОЛГА: Ох, како се бојим, мила моја, жива нисам од страха. И он се све теже контролише. Његов отац. Бојим се Саше, нека ватра му бије из очију, може да учини неку глупост. А и жалим га, ето жалим, гледам како се из дана у дан осипа, како му латентно пада интересовање за живот, за уметност. Некад је са мном ишао у оперу, истина, никад није био одушевљен, али знао је шта се на сцени дешава, читао је либрета у програму, волео је Севилског берберина и тврдио да је то дело победа грађанског духа Европе над аристократским интернационализмом, величао је француску револуцију и тврдио да и код нас треба увести гилотину, да би се наша раса од декаденције прочистила. А сад га све чешће боли глава и разум му се мути. Скоро ми каже “мама”. Каква сам ја њему мајка, ја сам нормална и ментално здрава, потпуно бистрог ума, а она... она...
(Игор сам игра у ритму валцера)
... Његова баба је у болници завршила. А сад, он, њен син, мој Саша, шета по граду растројено, наоружан до зуба и сумануто пиљи у лица пролазника. Данас је био код свог доктора за главу, да скенира мозак, да се није, не дај боже, нешто тамо завукло.
- ИГОР: Ево, мама, ја му таван великодушно уступам због чистог ваздуха и лепог погледа, да му се ум замућени разбистри визијом ненадмашне лепоте. Ја другачије видим светлост и тонове чујем дубље од њега ако је уопште могуће поређење са таквим спасоцем човечанства који тавори свој грешни живот у страху од спасених.
- ОЛГА: Прво, то више није таван већ мансарда на којој ћеш моћи да организујеш свој стваралачки рад, и најзад, зашто да не... приватни живот. Да се ожениш, да створиш породицу, да подижеш децу. Време је, иако

то уопште не личи на мене, да и ја једном постанем бака, да у старости, која ће једног дана бити неминувност, не будем усамљена, да имам с ким да се дружим. Са мојим унуцима.

ИГОР: Сањао сам, бако, да ја уопште и нисам његов син, већ пацијент коме он склапелом, на свом операционом столу, вади душу и уместо ње у мене ставља једну црну пластичну кесу пуну нашег ђубрета. Хајде, размисли, бако, мало о томе, је ли мој сан истина или можда генетски наставак наше породичне фантазије.

И не мислиш ли да би, пре но што постанеш бака, требало да покушаш да будеш мајка?

(Полази)

ОЛГА: Ако идеш напоље обуци нешто пристојно. Немој ко прошли пут у оним дроњавим фармерицама са рупама кроз које ти тело бестидно извирује са свих страна, на све стране.

ИГОР: Било како било тек мене оженити нећете.
(Одлази)

ОЛГА: А ти, Ања, мила девојко, ти си бар зрелија и лукава си ти, лукава, само што ја имам безгранично поверење у тебе. Зашто га не упозориш да не иде више го по кући. Јер таван још није готов, а овде је је права ружа ветрова, дува са свих страна. Лако може да се прехлади. А није ни васпитано, ако наиђе Данијела, она је стидљива девојка.

И рекла бих, о ја имам око за то, такве ствари и то... разумеш већ, да је веома заинтересована. Па, боже мој, што да не?! Њему је жена неопходна, ако ни због чега а оно бар из здравствених разлога. Велика апстиненција може да буде опасна у тим годинама.

АЊА: И мени се чини, мила Олга.

Улази Саша, скида манџил, њреклаја ѓа и њажљиво њребацци њреко фойшеље.

САША: Готово је, Олга.

ОЛГА: Шта је готово?

САША: Па то... уписао сам Игора на курс борилачких вештина. Ања, стави кафу.

АЊА: За вас без шећера, докторе.

- САША: И врло мало млека.
(Ања одлази иза њаравана)
Е сад... кад постане брз као муња, кад му шаке одрвене и постану као челик и удари као гром рам - там - там - тау! Кад разгиба удове и ојача абдоменски појас, нико му више ништа неће моћи. Не може више сваки кер да га запишава иза сељачког плота. Неће морати због самоодбране да носи пиштољ као ја. Биће сам разорно оружје и тврд борац, онако напет и жилав, са гвозденом мускулатуром као грчки бог. Свемоћан на улици и у животу.
- ОЛГА: Шта ти је, Саша, шта фантазираш? Њему су потребни гипки прсти и меке јагодице, он има чулни контакт са диркама клавира, сав нервни систем му је смештен у врховима прстију из којих мора да произилази хармонија и лепота, а не грубост и туча.
- САША: Не Олга, вараш се, не познајеш сопственог сина, његову генетску структуру. Није он тако инфериоран како ти замишљаш. Видиш ту ватру у погледу, тај нервни тик, зар те то не подсећа на мене кад сам био млад, кад нисам трпео неправду и кад сам био бескомпромисан борац за твоју сигурност и част.
- ОЛГА: Па мени никад није претила никаква опасност.
- САША: То је зато што се знало, Олга; и Ђаво с Ђерма и Савамалци, да си била под мојом заштитом.
- ОЛГА: О, наш Игор је бунтован, али нежан. Он није створен за спољни свет, за атмосферске неприлике и физичке сукобе. Истина, са њим се нешто дешава, али дубоко у њему, сам са собом, а не са другима.
- САША: То је зато што се без борбе млитави и губи кохерентност погледа на живот и свет. Али, он потиче са ратничког подручја, из ратничке лозе Хаџи Жужула. Деда ми је био комита, сам је заклао двадесет и седам Бугарина. Нећу ваљда мирно да посматрам декаденцију испод сопственог скута? Ми нисмо рођени да будемо жртве, ми смо генуини целати. Не може нама Хаџи Жужулима сваки клошар да скида гаће.
- ОЛГА: Њему не прети никаква спољна опасност, једино је угрожен изнутра, нервном напетости. То је од тебе наследио, од своје баке...

САША: *(Скочи њрећећи. Дрхџи од ѓнева)*
Њу не помињи! Никад више да ниси поменула моју мајку у том контексту!

Пауза.

ОЛГА: Како је било код доктора? Шта каже скенер?

Улази Ања и носи кафу на њослужавнику.

АЊА: Ево, докторе. Носим вам посебно кафу, посебно млеко, па сипајте по вољи. Ја не могу да запамтим тачну размеру на којој инсистирате.

ОЛГА: Ниси ми рекао какви су резултати.

САША: Она је светица. Боже, мој, каква чврста жена, несаломивих начела и велики борац. Тврд ратник. Подигла ме је и ишколовала у највећој беди, без материјалне подршке, без мужа, без љубави, страшна жена. Најзад, ако је на крају нервно попустила, то је природно и неминовно. Ти не знаш какав је то живот био. Она заслужује свако дивљење и поштовање. Бар у овој кући.

(Срче кафу)

Кафа ти је одлична, мала. Узми сама шољицу, сипај себи, де, опусти се. Биће све у реду, видећеш.

Ања уђијино ѓледа Олџу.

ОЛГА: Узми, мила моја, кад ти доктор каже. Послужи се. Седи са нама.

(Ања седне)

Ми смо као једна породица.

САША: Знам да ти сада није лако, али завршићемо мансарду, ти ћеш дипломирати, оженићемо Игорa, ко зна, можда ће и он завршити своју оперу. Тада ћемо морати сви да идемо на премијеру. Олга ће обезбедити улазнице, она зна главног диригента.

Ми у клиници имамо једну кафе куварицу која кува кафу већ тридесет година, али то су сплачине према твојој. При том не зна уопште да свира на виолини, права сељанка... ха... ха... ха...

Шта кажеш, Ања? Шта кажеш на неправду која влада у свету? Кад си духовни лорд и служиш правог лорда онда је то у реду, ајде, то иде некако, али кад анђеоско небо мора да се ваља у брлогу са свињама, тако да ни Бог не може да га препозна као свога слугу, куда то

води? У анархију, драго дете, у пропаст друштва и народа. Чак и небеску хијерархију крмаче доводе у питање.

На сцену улазе Игџор, сав крвав и изубијан и Данијела која ља љодуиуре и љомаже му да хода. Олђа скочи љренеражено.

ОЛГА: Игоре, сине, шта се десило?

ИГОР: Ништа, мама. Скотрљао сам се и пао на главу. Ето шта је било.

ОЛГА: Како ништа, злато мамино? Да те придржи мама, жооо... помери се, Данијела, дај ми га, шта те је овако нагрдило, сине? Господе, господе, какво је то зло, о чему се ради, дете моје? Да ниси прсте поломио?

ИГОР: Мислим да су прсти у реду, само, изгледа глава није. И ребра. Просто не могу да стојим колико ми ноге дрхте.

ДАНИЈЕЛА: Како је живот округан, Олга!

САША: Није му ништа. Добио је батине, ето шта је. Потукао се и неко га је средио. Опоравиће се. Само да му нешто нису поломили?!

ИГОР: Ти... бежи од мене! Не прилази! Бежи, кад ти кажем. Оставите ми сви на миру!

АЊА: Дај, спусти га овде, на софу.

ОЛГА: Може ли он уопште сџм да хода? Види, Саша. Погледај шта су урадили са твојим сином. Саша! Погледај га, молим те, Саша. Да му нису ребра поломили?

Сјуишјају ља на софу. Игџор, сџиснуишх зуба љрђи велике болове. Само љо неки љригужен јаук љовремено исђусиш. Ошџац му љрилази.

САША: Испружи руку. Да видим, можеш ли да мрдаш прстима.

Игџор само јекне. Олђа љочне да љлаче и љрчи около у љаници.

ОЛГА: Треба нешто предузети, Саша. Олакшати му болове. Њега боли, Саша. Њега све боли!

ДАНИЈЕЛА: Хулигани су га напали из чиста мира. Ја сам долазила код Ање. А онда сам приметила Игора на тротоару и кренула сам ка њему. Да питам је ли Ања код куће. Тада се један младић издвојио из групе, притрчао му и ударио га главом. Ох Олга, мила моја, Ања, про-

фесоре, видела сам како му прелепо лице прска и претвара се у крваву масу. Не знам око чега су се споречкали, била сам у паници, потпуно обузета страхом кад сам видела исцерене зверске њушке, ту крвожедну страст са којом су га шутирала ногама и газили, газили, све док му се згрчено тело бије одједном опустило и опружило. Тада сам почела да вриштим, али нико од пролазника нам није пришао у помоћ, једноставно су сви побегли а група обесних младића је мирно подгуркујући се и смејући кренула у шетњу низ Булевар. Било је страшно! Нисам могла да га препознам. Лице му је било изобличено, панталоне стргнуте до колена и уопште не разумем шта су хтели од њега.

Пауза.

ОЛГА: Чујеш ли ти ово, Саша? Чујеш ли шта су звери урадили твоје сину? Понизили су га као мушкарца, умало га нису растргли. Ти имаш пиштољ! Иди, Саша! Иди и потражи их. Казни ту гомилу беспризорника.

САША: И шта ја сада треба да радим, госпођо? Да пуцам у њих зато што су се младићи потукли. Кад Игор заврши курс из борилачких вештина, вратиће им. Уосталом, он зна како они изгледају, а можда чак и ко су они, а ја не знам ни куда су отишли, ни где да их тражим. Занима ме само што су му скидали панталоне. У моје време, тукли смо се, до крви смо се пребијали, али нико никоме није скидао панталоне. То је нека нова мода, изгледа, коју ја не разумем.

ОЛГА: Не лупај, Саша, молим те, како можеш, Саша, сад није време за филозофију него за акцију. Али, ти... ти, Саша, једноставно лажеш. Није тачно да си ме били када штитио, једном си чак и побегао.

САША: Отишао сам по мач, Олга. Причао сам ти, више пута сам ти објашњавао, али ти просто немаш разумевања за ситуацију, из тврдоглавости не прихваташ разлоге. Рекао сам ти како ме је неко у оној гужви ударцем просто ошамутио и мене је изненада шчепала нека амнезија за главу па сам само отишао кући по дедину сабљу. Само сам отишао, Олга, нисам побегао. Од контузије на тебе сам заборавио. Истина, сабљу сам

- скинуо са зида и дуго гледао у њу, читао сам неку гравирu, пиљио сам, Олга, без разумевања. Знао сам да треба некога да располутим, али нисам знао кога.
- ОЛГА: Шчепао те је страх за срце, а не амнезија за главу. Одувек си био кукавица.
- САША: *(Својој зашћечен увредом, удови и глас му подрхтавају)*
Како можеш тако нешто да изустиш? То је нечовечна лаж. И то пред њим, пред Игором. Ја сам ишао по мач и преко ове увреде не могу олако да пређем.
- ОЛГА: Јеси, био си плашљивац сад се бојиш. Обичног зеленог гуштера у башти се плашиш. Ако ти црна мачка пређе преко пута окамениш се од страха чекаш да неко други понесе негативно предсказање.
- САША: Ја сам егзактни емпиричар и нисам сујеверан. Али утицај васпитања у детињству понекад је тако јак да се просто несвесно одузем у архитипским ситуацијама. Иначе, не бојим се ничега што могу да контролишем умом.
- ИГОР: Доста! Молим вас прекините, ја сам жедан. Глава ми пуца а ви настављате да се свађате док ја овде умирем од жеђи. Ања, донеси ми мало воде.
- ДАНИЈЕЛА: *(Скочи)*
Ја ћу. Знам где су чисте чаше.
(Оћрчи по воду)
- ОЛГА: Па ништа, сине, ја само хоћу да те отац узме у заштиту. Да није било мале, слатке Данијеле, ко зна да ли би сада био жив.
(Обраћа се Саши)
Ако не побиеш та говна, он више неће смети на улицу да изађе. И шта онда вреди што му правимо мансарду кад ћемо морати из страха да се селимо одавде.
- САША: *(Облачи манџил, проверава револвер)*
Добро, Олга, добро. Ја само не знам да ли ме ти намерно увлачиш у злочин или то чиниш зато што си неразумна. Али, ако мислиш да ја не смем да употребим своје лично оружје, грдно се вараш. Уосталом, ја сам на крв навикао, а гуштера се не бојим, него ми је гадан, просто се устручавам свега што је

љигаво. А за крвопролиће сам одавно спреман. Једино ми је стало душу да не огрешим, да не пуцам у неку невину групу младића. Зато бих волео Данијелу, да она пође са мном, да ми покаже кривце и да се онда само повуче у страну и ужива у призору.

Улази Данијела, носи чашу воде на њослужавнику и њиноси је Иѓору.

ДАНИЈЕЛА: Пази, вода је хладна. Наточила сам је из фрижидера. Подржи мало чашу на челу, биће ти лакше.

Иѓор сѝави чашу на чело. Ања сѝане исѝред Саше и ѡреѝречи му ѡуѝ.

АЊА: Ви знате докторе да ја оца немам и да сам вас негде узела за утешни лик мога ненадокнадивог губитка. Зато вас молим, докторе, у ствари ја вас преклињем, не чините глупост и не пуцајте ни у кога. Оно што се свима нама у животу дешава само је наша ствар и заиста се не тиче других, макар колико нам они били блиски. Јер кад други стављају мирођију у туђу чорбу онда њу обично кусају невини. Ово је ствар полиције и пустите мене и Данијелу да одемо и саме пријавимо злочин.

ОЛГА: Ања, што се ти мешаш, срце моје, у ово? Ово није твоја ствар, ти немаш права, ово је породична тема и ти ту немаш никаквог приступа. Ти си овде само служавка.

САША: Срам те било, Олга. Ања није наша служавка, то сам ти хиљаду пута рекао, она је колегиница нашег Иго-ра. Видиш да му стално корепетира и помаже да спреми испит. Јел' ти мислиш да је то лако, да је лако радити са њим?

ОЛГА: Шта ме се тиче, није ме брига, само нек ти се помери са пута, нек се мени уклони. Ти си пошао, то је твоја витешка обавеза да заштитиш сина, да одбраниш част своје породице. Ја ионако по цео дан чистим, кувам и перем, не могу за позориште да се спремим, кувам и перем чак и за њом, за мојом служавком која се уосталом у овој кући снашла боље од мене. Своју шољицу за кафу само спушта у лавабо, што да гори руке кад има машице. У праву си, није она моја слушкиња већ ја њена, сваки грубљи посао мени препусти у надлежност. А које су моје надлежности, Саша? Да трпим девојчуру, да ми заводи сина и још да ми се меша у најинтимнији однос са мужем.

Чује се велика луѓа на ѿавану.

ИГОР: *(Завиши)*
 Воде! Још воде, молим! Гушим се од жеђи, гушим!
 Умирем, мама! Тата, не могу да дишем у овој пра-
 шини, у овом ђубришту којим ме од рођења затрпа-
 вате. Ања! Данијела! Опростите, миле моје, опро-
 стите. Жао ми је што сам вас изложио срамоти да
 присуствујете овим ружним сценама. Дајте ми воде,
 децо. Да пијем, воде, још, још, још... Плућа ми увиру
 без течности, распадају се од неке унутарње импло-
 зије. Гушим се! Гууушим!
(Кркља).

ОЛГА: Шта му је, боже?! Данијела, дај воде! Пуну флашу,
 пуну флашу му дај, душо. Ох, он кркља. Шта му је,
 Саша? Он се заиста гуши.
(Данијела ѿоново ѿрчи у кухињу)
 Боже, умреће. Не дај, Господе, не дај моје дете, мога
 генијалног сина. Ето, шта си ми урадио, Саша. До
 чега је довело твоје неодговорно понашање. Седиш
 овде непокретно, као пањ, а он можда има неко
 унутарње крварење! Ах, зликовци! Зликовци! Они ће
 се извући, а мој Игор, ко зна. Сад прискочи у помоћ.
 Ти си доктор, а не ја! Шта му је?

САША: Обичан напад хистерије, ето шта је.

*Данијела доноси флашу воде и сѿавља Иђору на усѿа. Вода му се
 слива низ браду.*

ДАНИЈЕЛА: Зубе је чврсто стиснуо, не могу да му сипам у уста.

САША: Кашику једну! Кашику, брзо!
*(Олѓа му додаје кашику, он силом оѿвара Иђору
 усѿа)*
 Сипај, Данијела. Сада сипај. Пожури!
(Данијела му сѿа воду. Иђор механички ѿије)

ДАНИЈЕЛА: Ох, Игоре, пробуди се, молим те. Немој да умреш,
 овде смо сви који те волимо, ми те не дамо, Игоре,
 немој ни ти нас. Ево воде, свеже из фрижидера,
 хладна је као са горског извора, жива вода. Не дрхти
 толико, мили, само нам још то треба, да се пре-
 хладиш. Види Олга, он сав трепери, види како му
 дамари ударају лудо, слепоочнице му само одскачу,
 грозница га је изгледа сустигла. Ти не знаш, мили мој
 дечко, колико те ми сви волимо. Па ти си тако млад,

он је тако млад, Олга, а овај живот, овакав живот је у потпуности бесмислен. Нема никаквог смисла да умре, професоре, он је тако млад, молим вас, учините нешто за свога сина, а ја... ја ћу заједно са вама да пријавимо зликовце. Само га ви спасите. Преклињем вас, Саша. О, боже сад му и капци играју, сав подрхтава, долази к себи. Покријте га нечим, зар не видите колико му је хладно. Буди се Игоре, буди, срећо моја, то сам ја, Данијела твоја, отвори очи, слободно, слободно, ја те чувам и твој челични, свемоћни отац, твој моћни фараон! Ми нећемо дозволити, никада, никада нећемо допустити да ти се било шта поново деси. Пред тобом је будућност, а твоји зликовци биће у затвору, где им је место. Сјајна будућност, успех ненадмашан! Бићеш Игоре, бићеш цењен и поштован композитор, само се ти нама врати. И пијаниста, прави маестро!

Што да не?! Као Рахмањинов. Ненадмашни Рахмањинов! Зар не, Олга? Како је то велики уметник! Рус, а ти... ти си Србин, пред тобом су стазе ка самом крову света. О, па тебе и на Хималајима чека твоја мансарда, чист ваздух и вода, добро наштимован клавира! Само ти диши слободно, хајде, уздахни дубоко и задржи ваздух да схватиш колико те сви ми ми, без изузетка, обожавамо. Дубоко, Олга, зар не дубоко, ту лежи спас. У љубави.

ИГОР:

Доста ђурко, тако вам бога, склоните ми ову глупачу, не могу више, не могу, мама, да слушам те њене небулосе о Хималајима и Рахмањинову. Ох, кад бих бар могао да умрем. Сад, овде и на лицу места, само да не слушам гадости. Али, он зна, он се разуме у смрт и сва њена предворја, само ме је грозница продрмала и неко дубоко гађење, бојим се да не повратим овде у свечаном салону. Водите ме на таван. Ања, помози ми да станем на ноге, да идем Ања, да идем што даље одавде међу здраве, па макар и глупаке, само да ове овде више не гледам и не слушам.

АЊА:

(Помаже му да устџане)

Само се ти ослони на мене, слободно се се опусти, појма немаш колико су јаке ове кости, не бој се, могу ја... могу много да потегнем.

Њих двоје се ђењу уз мердевине. Данијела ђијрчи за њима.

ДАНИЈЕЛА: Али, Игоре, теби је хладно а горе дувају прави оркански висови.

ИГОР: Бежи од мене кичу земаљски и малограђански! А ти, моћни фараоне, дај већ једном прелазну оцену из хирургије, да је не гледам више тако глупу и наивну како се као лане мота међу вама хијенама.

Ања и Игор одлазе. Данијела сјоји дубоко њопресена.

ДАНИЈЕЛА: Зашто он овако самном, Олга. Па ја ћу ускоро дипломирати, остао ми је само ваш испит, професоре, и дипломски да постанем доктор. А онда, Олга, онда ћу посветити цео мој живот његовом лечењу. Видећете, биће здрав и задовољан мојом негом.

САША: Бојим се да њему треба психијатар, Данијела.

ДАНИЈЕЛА: Па макар и он. Морам да видим шта му је, зашто је љут на мене. Да га умогам у ћебе ако и горе почне да се тресе. Не може он тако са мном.
(Подигне једно ћебе са софе и одлази мердевинама).

ОЛГА: Он мене мрзи, Саша. Мрзи ме рођено дете и то због Турандота. Замисли, он презире Пучнија. И Вердија. И целу италијанску уметност сматра за кич. А сад и ово недужно, дивно дете, које нема везе са музиком, а ипак му је спасло живот. Каква размаженост!

САША: Не, Олга. Недостатак дисциплине је у питању и сувишак сензибилитета. Не може да се концентрише. Његов дух лута са једне ствари на дугу. Просто осећа колико сам болестан. Тешко и неизлечиво.

ОЛГА: Резултати, значи, ипак нису добри?

САША: Катастрофални, драга моја. У ствари, ако те баш интересује, ако те заиста занима, мој мозак је уништен, иако тако не изгледа. Метастаза је захватила оба режња. Зато ниси у праву кад се љутиш, љубави. Ничега се ја не бојим. Ничега. Мртав човек не осећа страх, само неку тугу што му живот није био другачији, што није ишао неким другим, неким бољим правцем.

ЧЕТВРТА СЦЕНА

Ањина девојачка соба. Поред зида једносџаван дрвени кревет. На њему је виолина у фуџроли. Крај узглавља је сџочих и лампа са црвеним абажуром. На зиду је велико биљурно огледало, а испод њега џоалейни сџо и две џуйке фотелеџце. Са џлафона виси лусџер, а на зиду, у дну кревета, налази се велики регал са Ањином џардеробом. На џоду, умесџо џеџиха, џросџире се џироџски џилим у џамноцрвеним орнаментима џрошаран деџаљима у океру.

Пред огледалом, џоред џоалейноџ сџочиха, Ања довршава џрерушавање Данијеле у мушкарца. Данијела је обучена у мушко одело у равне цџеле. Ања јој уређује косу, на коју џосле сџавља качкеџ.

АЊА: Ако не даш да ти косу ошишам, онда локне морају да буду унутра, причвршћене шналицама. Качкет не скидај ни под којим условима да ти се коса не развије и да те не ода. А кад се џубиш, пази да ти се брчићи не размажу. Они треба да буду танки, готово прозирни, само да наговесте долазећу мушкост. Зато веће морају да буду појачане крејоном да наговесте плаховити карактер и трагичну неодлучност твоје сексуалне опредељености.

ДАНИЈЕЛА: И ти мислиш да је то у реду? Да будем дечак?

АЊА: Мислим да је то једини начин да задовољиш своју страст. Ако хоћеш оца који само на тебе мисли, који је и у кревету са мнош опседнут тобом, који се, док води џубав са мнош, губи у уздасима и стење само твоје име: “Данијела!” А не моје. Али, ако желиш сина онда мораш да будеш прерушена у мушкарца, јер он жене не воли.

ДАНИЈЕЛА: Зар не би било природно да ме син воли, а не отац? Нисам ли ја његова вршњакиња?

АЊА: Ах, Данијела, ја више не знам шта је природно а шта изопачено. Је ли природно да доктор остави ону фрустрирану, препеглану кучку и ожени се са мнош, младом и лепом да му родим здраво и нормално потомство? Није ли изопаченост друго лице природности и пошто се свет непрекидно окреће он нам стално подмеће једно од та два лица која нас наизменично џубе и збуњују? Зар је у реду да он, поред мене и Олге, жели тебе више од свога живота, а ти, уместо

њега, свог угледног и шармантног професора, хоћеш његовог сина, педера, за кога он мисли да је оличење мушкости и свих мужевних одлика. Можда су га они младићи тако сурово претукли баш зато што их је сексуално привлачио, а они то ни себи, а камоли једни другима не смеју да признају.

ДАНИЈЕЛА: Ја не мислим да је Игор изопачен.

АЊА: Па чему онда ова маскарада?

ДАНИЈЕЛА: Можда је он сувише сензибилан за ово време, са нешто више хормона нежности него прилика да их у љубави испољи. Можда је он, Ања, уплашен и изгубљен дечак у овој свирепој клацкалици између живота и смрти па у љубави тражи уточиште и бекство од панике која се у све нас помало увукла, али се ми тврдокорно придржавамо шаблона наших предака не желећи да видимо истину, а поготово не да је прихватимо.

АЊА: Не знам шта ти хоћеш, у ствари. Да будеш прагматична и лако доћеш до дипломског или да задовољиш своју сексуалну глад, која је већ почела да те прождире.

ДАНИЈЕЛА: Ја не знам, ох, Ања, престани да ме збуњујеш и сама знаш колико сам неодлучна, наравно да ми је дипломски најважнији, али не могу ваљда тек тако да се одрекнем љубави. Истина, фараон је драг и неодољив, али он је твој и ја себи издају не могу да допустим иако знам да мој морални статус код тебе не ужива неко високо место, ипак не могу да преврим најбољу другарицу и да је одвојим од човека који се због ње разводи.

АЊА: Па у томе и јесте апсурд целог мог положаја, Данијела. Јер ја то не могу дочекати. Доктор је болестан на смрт и, у ствари ако обе хоћемо да будемо анђели, и да у његовом најтрагичнијем тренутку мислимо на њега, онда ти треба као жена да легнеш са њим, а не као мушко са Игором. А твоја ствар је мој посао и ја ћу га натерати да ти потпише оцену у индексу, пре самог твог чина.

ДАНИЈЕЛА: Добро. Не знам зашто то за мене чиниш, само да знаш: ја се Игору не могу одрећи, без обзира на твоје могуће планове.

АЊА: Које планове, Данијела? Видиш колика је моја жртва, коликог га волим и колико желим да га усрећим, да оде испуњен а не празан са сјајем остварене љубавне жеље у очима, а не угашен фрустрацијом и незадовољеном појудом. А што се мојих планова тиче знам тачно шта ће се тада са мном догодити. Јер кад њега сутра више не буде било, његова весела удовица ће ме најурити на улицу, и онда ћу морати, без обзира на моју факултетску диплому да завршим са примитивним зидаром у Топоници и да проводим вечери у кући са много празних соба и станова очекујући да ми се штрокаво прасе увуче у кревет, у мене, јер то је, упркос свим мојим напорима, једини пут који ми је судбина одредила.

Уосталом, коме треба дипломирани виолиниста у Србији? Топла и мека женка – да! Али Бетовенова Кројцера соната није за рустичне уши пастира и ових полуурбаних лудака и зликоваца који мисле само на прасетину, топло пиво и разврат, макар са сопственом женом.

ДАНИЈЕЛА: Ох, Ања, ти не знаш, ти си сувише рационална и прагматична да знаш шта значи кад ти се безумна страст увуче у срце и тера га да пумпа крв лудачком снагом. Ја просто не могу више да кријем своја осећања према њему. Чим га видим, или изненада сретнем, ноге ми се укоче и почну да клечају и кроз ме облије руменило, тако да и сама осећам како постајем ружна и одбојна.

Саша улази тишио и нечујно у собу. Заћечен њрозором сѝаје нейомично. Њих две га не виде.

АЊА: Ти никад нећеш бити ружан и одбојан, Данијеле. Тааако... сад си прави дечко. Сигурна сам да ћете одмах пожелети, чим те види. Убеђена сам, да ће сада, због тебе, заборавити и мајстора Видана. Он је ипак сувише примитиван за њега. Да видим, Данијеле, само још да проверим умеш ли да се љубиш.

Сѝисне Данијелу у дуџ и сѝрасѝан њољубац. Данијела се мало оѝима а онда њоѝустѝи. Саша се дискреѝно накашљава, да скрене ѝажњу на своју ѝрисуѝносѝи. Њих две се ѝрџну и раздовоје. Сви ѝроје су збуњени.

САША: Ох, жао ми је, Ања. Нисам знао да имаш госта.

АЊА: О, то је Данијел, докторе. Игоров друг па је свратио, онако, мало у пролазу. Можда га и познајете. Он је ваш студент.

Данијела кокејно њружа руку, али је Саша не њрихваѡа.

САША: Ако, ако... свака девојка треба да води рачуна о својој будућности. Мада, млади људи умеју да буду непредвидиви. Понекад су невоспитано дрски, а понекад, вешти ласкавци и полтрони. Поготову ако је оцена у питању.

ДАНИЈЕЛА: Добар дан, како сте, професоре. Студенти много причају о вама, девојке вас обожавају.

САША: Ја вама, млади господине, не верујем. Ко може да воли јадног, напуштеног старца који покушава да утисне одговорност у тикване који не схватају да је лечење и уопште подизање људи из болесничких постеља божански посао. Мене можда сматрају за непопустљивога у ставовима, али они се морају строгом дисциплином и сигурним знањем оспособити да преузму човекову судбину у своје руке, његово срце, мозак и друге органе које нам је Бог дао да са њима проживимо цео један људски век.

АЊА: Ја се бојим, Саша, да сте ви погрешно разумели Данијелово присуство. Он је овде због Игорa, а не због мене. Ви знате, Саша, да ја волим само вас.

САША: Не, Ања, нико није у стању мене да воли, па ни ти. То што ти осећаш према мени није љубав, него захвалност. Болест је друштво за старост, а здравље за младост. Ти знаш колико сам ја болестан. Уосталом, живот за час прође, поготову младост. Данас би сви хтели да живе дуго, али нико не жели да буде стар. Цинизам је у томе што само старци могу да живе дуго. Али, не сви. Има изузетака и они су, на жалост, увек болни.

Кад човек остари онда остане сам и заборављен у времену које се креће све спорије. Најзад се заустави и оконча дуговечност. Све стане и нестане као да никад ништа није ни постојало. Из тога неки закључују да је живот и уопште свако постојање, чиста илузија. Али, није. Младост није. Она је толико наметљива, себична и безобзирна да се не може игнорисати.

АЊА: Иди Данијеле, иди. Тебе чека Игор у салону. Рекла сам му да ћу те довести и мора бити да је већ нервозан. Молим те да му се придружиш. Ја ћу доћи врло брзо, само да се нешто договорим са доктором.

ДАНИЈЕЛА: Добро, Ања, само немој да те сувише дуго чекамо. Може изненада да прасне и све доведе у питање. Поготову ако открије о чему се ради.

АЊА: Видећеш, Данијеле да ће све бити у реду. Сигурна сам да ће све бити у реду.

Данијела излази. Ања се враћа и сивља Саше руке око врати.

САША: Мени је све јасно, Ања. Ми немамо више о чему да разговарамо. Видео сам, љубили сте се.

АЊА: Али то није био он, Саша, ти то не разумеш, мили мој, кад видиш и сам ћеш ми бити захвалан. Уосталом, у тај пољубац сам унела сву страст према теби. Ти знаш шта значиш за мене. Ти си мој отац, мој љубавник, мој муж, све моје, све што сам сама стекла у животу, све што имам од живота.

САША: Ја сам одувек мислио да треба да нађеш себи дечка, Ања, али овакво једно говно с млеком, без чврстине и са женским манирима... Заиста сам разочаран.

АЊА: Немој сада, молим те. Тако сам анксиозна. У последње време сва сам напета и лако губим концентрацију. Бојим се Олга, да изненада не наиђе, да нас не затекне, Саша. Она је опасна жена, самостално о свему одлучује, глупа али не зависи ни од кога, а ја... потпуно сам погубљена без тебе. Још кад се љутиш на мене, дође ми да се убијем. Зато што немаш никаквог разлога да будеш незадовољан, поготову љубоморан. Јер ти си мој једини мушкарац.
(Вуче га у свој кревет)

Дођи, мили. Дођи да ме опустиш, као што само ти умеш, сваки твој додир ме лечи. Не знам само одакле ти толика енергија коју исијаваш директно у мене и спасаваш ме да не потонем још дубље у неки страх који ми је шчепао срце и стеже га. Својом хладном, металном шаком га стеже. Једино твој загрљај може да ме угреје.

САША: И какав је он мој студент, молим те, Ања? Не сећам се да сам га икада видео на вежбама. Не волим да такве типове довлачиш у кућу. Сав је блазиран и као... као нека жена успијуша. Гади ми се од њега.

- АЊА: О, па није он тако лош као што ти се чини, можда мало женскаст јесте, али у сваком случају, ведро природа. Довела сам га да се дружи са Игором, да му помогне да се извуче из депресије због твог и Олгиног развода. Игор је тражио.
- САША: Каквог развода?
- АЊА: Па зар ниси рекао да се вас двоје разводите и да ћеш се са мном оженити.
(Пауза)
Пази, Саша. Обећао си.
- САША: То је компликовано, Ања. Ти си још дете и не разумеш се у препреке које нам живот поставља између нас и наших жеља. Намера и планови су једно, срце моје, а могућности сасвим друго. У томе и јесте свачији животни проблем. Многима остане још само један степеник до врха, и онда, кад се напну, кад учине највећи напор и притисну одраз свом снагом испод њих се читава конструкција успона сломата и зачас се нађу у понору. Тамо одакле су све и започели. А онда, ту је и раскорак који нас тера да истовремено идемо у супротним правцима, који нас растрже као на крсту и чини мученицима уместо уживаоцима живота.
- АЊА: Заиста, Саша, одувек сам мислила да неки интелектуалци користе своје образовање и елоквенцију да вештом реториком одбране кршење своје речи, задате у часу страсти и задовољства. Ипак, ја нисам глупа музичарка која меша љубав и жељу и знам врло добро да се ти са мном никад не би оженио из љубави јер ти желиш само моје тело, а души и карактеру приписујеш сељачку грабежљивост и егоизам. Јер мислиш да сам ја вулгарни материјалиста, што није тачно и што ћу ти сада доказати. Ти Данијелу желиш још више, гориш за њом и нема тога што не би учинио да ти се нађе у кревету. Знам да у тренуцима страсти са мном стењеш њено име и то мени не смета, јер моја љубав према теби није себична, јер те волим изнад свега на свету и желим ти срећу и задовољство по било коју цену. Због тога сам на путу да је наговорим да ти се баци у наручје, а ти, Саша, ако се са мном будеш оженио увек ћеш моћи да уживаш у нашим телима, чак и истовремено. Зар те то не пали,

стари љубавнице. Одозго ја, одоздо она, Данијела, или положај који ти сам одабереш. Рај, и то, по коју цену. Да најуриш једну фрустрирану кучку, која те нити воли, нит поштује, која једино тебе оптужује за целу своју промашену каријеру, коју чак мрзи и једини ваш пород, ваш син Игор, и да Данијели пустиш на испиту, да је пустиш да прође на хирургији. Јер она, Саша, она која толико воли људско тело, није у стању, просто не може да завири у његову унутарњу структуру, месо и крв не подноси, а кад види отворену рану пада у несвест.

Ето, Саша, колико сам ја реална у односу на твоја морална и метафизичка наклапања која користиш једино да ништа у свом животу не промениш. Али, драги докторе, познато је да нема напретка без промене и сад добро размисли шта ти више одговара: Ја и Данијела у пакету или она твоја клопарева бабетина која се вуче од позоришне ложе до седишта у Коларцу, од опере и балета до симфонијског концерта.

САША: Али, Ања, она каже да је Данијела заљубљена у мога Игора.

АЊА: Шта Олга зна о теби, о Игору, о животу који је толико противуречан и мистичан да збуњује и самог творца. Игора не интересујем ни ја, ни Данијела.

САША: Он је један нормалан и здрав дечко.

АЊА: Па јесте... наравно да је тако, под условом, мили, да дефинишемо нормалност и здравље прво на нашем случају. Је ли нормално то што ја тебе волим, једног дивног старца који ме подсећа на Аполона из Делфа, или можда чак на Зевса са Олимпа? Је ли здраво то, што ти, божански старче, са демонским потенцијалом, уживаш толико у мени младој и још развратно прижељкујеш моју другарицу да нам се у оргијама придружи?

САША: Тише, молим те, Ања. Па знаш да може неко да наиђе.

АЊА: Али, ко? Кога има у овој кући кога бисмо нас двоје могли да изненадимо? Игор је сада заузет твојим студентом, а она... како ме само гледа та античка совуљага, немоћна, са избуљеним очима, кад би могла да убије погледом, одавно бих била мртва. Она

зна, Саша, зато те и презире што не смеш да јој кажеш о чему се ради, шта си ми у кревету обећао. Ужива у твом неспретном муцању, изненадном знојењу, у твом страху, у својој моћи над тобом. Па ипак, опрезна је, мудрица, не жели да изгуби твоју потпору у друштву, свој грађански идентитет. Забога, па она је жена, супруга чувеног хирурга, професора хирургије доктора Александра, Саше Жужула и веома уваженог члана Српског лекарског друштва. Тако она, као паразит на себе преузима сав твој успех, све твоје заслуге и себи гради висок положај у друштву. На тај начин је дошла до своје сталне ложе у опери и природно је да не жели да остане без свега тога, без ове удобне и лепе виле на Звездари, да се нађе у мом бившем положају на београдским улицама, као напуштено псето. Али за њу је сада и мој положај нереално висок јер ја сам се отргла од њене господске доминације, ја сам званична љубавница њеног супруга и најзад њена будућа господарица, ако се смиљеш и даш јој ову моју собицу да има где да умре.

САША: Ох, како је то ружно што говориш, Ања. Ја то не могу да поднесем. Не знам зашто је толико мрзиш. Па она је тако добра према теби.

АЊА: Све си погрешно разумео, љубави. Све. Не мрзим ја никога, ја волим само тебе. Тебе желим и чезнем за тобом, свака пора мога тела за сваком пором твог. То је алхемија нашег односа, капитал и злато наше неодољиве привлачности, космички магнетизам и снага наше емотивне гравитације која нас спаја у једно тело и непрекидно кружење наших енергија из тела у тело.

Зато ходи, ходи брзо да ти покажем пламен љубави који сажиге сваку моју обазривост и стрпљење јер ја више не могу да чекам, јер ме раздире нека унутарња сила и жеља да нам што пре доведем и Данијелу, наше лепо Данче, наш неодољив нови дан у кревет. Да је имамо, Саша. Само ти и ја. И нико други. Видећеш да ће то бити могуће, видећеш да ће са мном све бити могуће, а не као са њом.

(Тихо улази Олга, она је не види)

Заглибљен у дубоком блату немоћно се копрцаш и тонеш све дубље, на наше очи, из дана у дан. Јер ти,

ти Саша, ако се од ње не разведеш одмах, још данас, сутра ћеш умрети фрустриран њеном тоталном осушеношћу, сувоћом њене душе и тела које се више ни у једном свом сегменту не прегИБа, већ пршти и ломи као старо дрво на јаком ветру. Ти најбоље знаш шта је за тебе, а шта не.

Олга њриђе и ошамари Ању. Сцена се укочи.

ОЛГА: *(Говори њолако и уморно)*
Чувала сам те као рођено дете. Пазила да се не премориш, да те не преоптеретим послом, да останеш свежа за Игора, да свираш Бетовена, Чајковског, Грига, Рахмањинова, да будеш на небу, а ти под земљом ријеш. Подриваш не само мој живот него читаве моје породице, загађујеш ми кућу, уносиш прљавштину и болест у њу, мужа ми претвараш у гњиду.

САША: Олга... ја...

ОЛГА: Ђути, гњидо. Знаш и сам колико си болестан, али не можеш да се смириш, него пре но што одеш мораш све да разориш, да не остане ништа што смо заједно стварали, што смо изградили, хоћеш да цео мој живот развејеш као што си учинио са својим. Стид ме је што сам се удала за тебе. Стидим се што сам провела живот с тобом. Проклет био дан кад сам те увела у ову кућу, домаћинску кућу мојих часних родитеља коју си оскрнавио својом болесном фантазијом, својом скоројевићком уображеношћу, својом провинцијском алавошћу за женама, за угледом, за положајем, за новцем, за моћи, за свим оним што часне људи чини опрезним а нечасне гура у срљање према чудовишним апетитима, па као бесомучан пас јуриш и гризеш, и месо откидаш, и прождиреш све туђе, што ти ни по чему не припада. Младост и здравље. Тонеш дубоко у провалију њене покварености само зато што никад ниси имао ни достојанство, ни морала. И шта сад с тобом да радим? Зар да те болесног, на смрт, избацим из куће и пустим да отац мог чеда, мог јединог детета, мог Игора, иструли на улици као опало лишће у каналима, да се претвориш у обично градско блато које пажљиви пролазници прескачу, а они други газе и плују по њему.

- САША: Али, Олга, драга, ја мислим да ти грешиш, добро, љута си, знам да сам крив, али то није оно што сада мислиш, ја нисам пристао, мила, ја никада не бих пристао.
- АЊА: Чекај! Стани мало. Зар ниси рекао да је ово твоја кућа?
- ОЛГА: Ох, Саша, зашто си дозволио да тако ниско паднеш? Да те она, наша недостојна служавка ставља пред свршен чин, да те испитује и уцењује. Зар не видиш да је она извор целокупне наше несреће, да смо били ушушкани и неопрезни, ко зна колико се дубоко увукла у све поре наше породице, бог зна да је и Игор био једно нормално неурастенично дете, али послушно и дисциплиновано, док се она није појавила, да је чак радо ишао са мамом у позориште и на концерте. А сад, одједном, њему не ваља величанствени Турандот са непревазиђеним Ђокићевим басом, ни Пучини уопште, Верди му изгледа разблажено и меко а цела Италија расадник европског кича. Можда ти и ниси крив, Саша, што си пао у руке овој подмуклој, овој дволичној и вештој жени која је нашла да одседне код нас и ту дубоко засеје своје отровно семе. Семе мржње, нихилизма, семе разврата и деструкције.
- АЊА: Ох, Олга, мила моја, како можеш да помислиш да сам тебе издала, па ја се теби одувек дивим, свим твојим способностима, талентима и музичком знању, од тебе сам научила више него на Академији. Научила сам да кувам, да перем и да риbam, да будем савршена и беспрекорна домаћица, мајка која ће рађати и подизати савршену и беспрекорну децу, уметник који ће сутра производити савршену и беспрекорну музику, да испуним Србију и свет лепотом и беспрекорном савршеношћу.
- ОЛГА: Ти?!
- АЊА: Да, ја, јер ја сам поштена и сиромашна девојка и немам куд ако нећу да се вратим у село, него да беспоговорно служим и слушам. Не мислиш ваљда да сам га ја сама увукла у свој кревет, па ти, ти си га отерала из свог право у мој да ме у твојој кући

спопада и балави овај немоћни, перверзни старац који ми прича гадости о теби и твојим ружним навикама.

Али ја не, нисам прихватила те лажи иако ми је рекао да је кућа његова, да ће се развести од своје, како он каже, дрвене марионете чије кости клопарају при сваком твојем покрету, да ће се чак оженити са мном само ако му будем довела моју другарицу Данијелу у кревет. Нисам оскрнавила твоју кућу, већ он, твој муж, и моје тело и моју душу, бар да сам имала нешто од тога, већ само да платим школску таксу и формуларе, да имам у глави осећај неке перспективе, да нећу бити слушкиња целог живота, него виртуоз и професор виолине. Јер ја нисам имала избора, а он, кукавица и гњида везана за сопствени страх и кукавичлук, јесте. Имао је тебе и уместо да буде поносан и задовољан својим богатством био је незајажљив, а сад ја треба да будем жртва и поднесем све негативне последице његове алавости. Буди праведна, иако знам да нисам крива, молим те да ми опростиш; нека ринтање, моје исцрпљивање на послу у кући буде моја казна. Не терај ме да се вратим у село, у смрад балеге и мокраћног испарења земље која незаштићена пуца на сунцу и претвара се у ситну прашину према којој овај градски смог није ништа.

САША: Олга, пусти је бар да дипломира.

На сцену стиујају Славен и Видану радничким комбинезонима.

СЛАВЕН: Гле, гле! Ви сте, значи, овде, у соби код Анчи. Баш се нешто питам шта ће вама мансарда кад имате толико соба у овој кући. И нигде никог, све празно.

ВИДАН: Исто као у Топоници.

СЛАВЕН: Једино што је музичарева соба закључана. Али, изгледа да он није сам. Прича гласно, смеје се и галами као да је неко са њим. А није, није. Не бих рекао.

ВИДАН: Зар ниси чуо неки женски глас како цвркуће. Као славуј у зору.

СЛАВЕН: Бога ми да сам му ја отац отишао бих да видим шта он то ради сам, закључан у својој соби.

ВИДАН: Кажем ти да није сам. Лепо се чује женска песма. Крешти ко успаљена голубица.

АЊА: Ако није кастрат у питању? Из његове опере.

- СЛАВЕН: Какве то има везе, Анчи? Колико пута си га чула и видела како сâм прича са собом и вршти неким женским гласом. Боже сачувај! Све ми се кожа најежи. Као да је кућа, поред птичурина и слепих мишева испуњена и злим духовима.
- ОЛГА: А шта сте ви овде? У некој инспекцији.
- СЛАВЕН: Не, него смо дошли по паре. Завршили смо посао и сад можете да се преселите горе. Да видите како је горе лепо и чисто. Кроз прозор се види како Дунав иде право на Гроцку.
- ВИДАН: А после и даље.
- СЛАВЕН: Пошто је посао поштено завршен по договору, тражимо остатак новца, по уговору. И кад све исплатите, бога ми, ми смо на губитку. Нико није могао да предвиди да ће материјали толико да поскупе. А и киша нас уби.
- ВИДАН: Ја сам ти предлагао нестабилну клаузулу. Зар нисам?
- СЛАВЕН: Не знам ја шта ти је то.
- ВИДАН: Па то је оно, знаш, оволико кад се каже, а онолико кад се исплати. Хоп - ти, хоп - ја! Нема бато! Тако ти је то на целом свету. Нарочито у Холандији где свака скаче о свом трошку.
- САША: Добро, ја сам новац спремио, као што смо се договорили, у еврима, па сад динар може да скаче колико хоће. Јел' то у реду?
- СЛАВЕН: Па сад не знам. Материјали скачу и у динарима и у еврима.
- САША: Идемо у салон, да вас исплатим.
- Саша, Олга и Славен излазе.*
- ВИДАН: Славене!
- СЛАВЕН: *(Враћу се)*
Шта је сад?
- ВИДАН: Јел знаш како је комарац јебо магарца?
Чује се како Игџор пјева у високом фалсејџу.
- ИГОР: "... Горски царе, о лаве,
Доћи ћу твоје мрске главе..."

СЛАВЕН: *(Се њрекрсти)*

Спаси боже!

(Оде)

ВИДАН:

Анчи, зашто си тужна, душо? Зенице су ти се некако од страха скупиле, а плава боја твојих крупних очију се разлила, само што у сузама напоље не прокапље. Неко те је уплашио Анчи. Нема овде среће за тебе. Нема ни за кога, душо. Овде је сав живот некако несигуран. Између неба и земље. Још нисам срео срећног Београђанина. Сви некуд јуре а кад стигну једноставно не знају шта ће са собом. Врте се око себе ко усран голуб. И кљуцкају Анчи, кљуцкају хистерично, на све стране. Свуд траже неко зрно а сами газе по хлебу.

Пођи са мном, Анчи. Идемо заједно у Топоницу. Бојлери су укључени на струју и стално греју воду. Да спереш овај усрани град са себе, са своје лепе, беле коже, из својих плавих очију. Код мене се не штеди кад је хигијена у питању. То сам научио у Холандији. Код њих се ради тешко, а онда иду да се окупају и... напију.

Знаш како они пију, Анчи? Ставе лимун у руску вотку, напуне чаше за воду и... оп! Изруче све у себе. А после опет могу да раде. Ја сам једном тако попио чашу вотке на екс и одмах сам пао на под. Као покошен. Два дана нису могли да ме пробуде. Па кажу... Срби пију. Какве смо ми пијанице, Анчи, кад полудимо од чаше млека. Таква је наша крв. На све реагује. Алкохол јој није потребан. Довољно је само да погледамо једни друге и већ смо пијани од мржње. Али ти не треба да се бојиш. Ја сам око дворишта подигао прави кинески зид. Не види се ништа. Ни напоље, ни унутра. А на врх капије, на два стуба, поставио сам два гипсана лава, да те чувају, гола можеш да се шеташ по дворишту. Шта кажеш на лавове? А, Анчи?! Сам сам их направио. Видећеш. Изгледају страшно. Крволочнији су од афричких. Само што никуд не трче. Имају времена. Као ја. Ја само чекам и чекам и знам да ће све да дође на своје место, само да ми падну у уста. Јер мој живот је неизоставан, судбина се не може спречити.

АЊА: Ох, Видане, дете, прошао си цео свет, а још ниси сазнао колико је свачији живот неизвештан. И твој, мили дечаче, поготову са мном. Али, шта да се ради? Молим те, буди стрпљив још мало. Ускоро, ускоро, Видане, даћу ти коначан одговор. Ко зна, можда си ти једино моје право решење.

ВИДАН: Ја имам времена. Још сам млад и могу да чекам. Ја ћу чекати, Анчи. Јел' ко чека, тај и дочека, своју а не туђу судбину. Само да знаш да ја знам шта значи виолина за тебе. Купићу ти Страдиваријуса па свирај за своју душу, колико хоћеш. Свирај за птице, Анчи. Нећу да други сељаци уживају у теби.

МРАК

 ПЕТА СЦЕНА

*Простран ентеријер мансарде уређен модерно, без преградних зидова, са лакованом гредом у средини са које виси конопац са омчом на крају. Позади је камин у којем гори вајра, а испред камина, у ширех постављен полуконцертни клавир *Gros und Laubeger*. Неколико фошеља, лампи и слика доуњавају утисак дневног салона, а мало даље стоје и столице у ирезарији чија дубина наговештава простран стан.*

Данијела прерушена у мушкарца седи у фошељу и заљубљено гледа Игора који прелудира на клавиру.

ИГОР: *(Пресјане да свира)*

Видиш, Данијеле, можда те чуди откуд вешала на сред салона, можда мислиш да сам решио да се обесим и то баш сада кад сам нашао тебе, кад сам први пут у животу толико срећан, да више не знам шта ћу са собом, али то није тако. Ако икад будем одлучио да се убијем то неће бити чин давлeња и грозног гушења услед недостатка ваздуха. Пуцаћу себи право у срце и то ће бити величанствени крај мога сна из којег се још нисам пробудио. Али сада, кад си ти ту, не мислим ни на смрт ни на живот. Хоћу само да стално имам на уму колико је овај живот кратак и како га не вреди тражити на бесмислене фасцинације као што је успех у породици и друштву, борба у арени са суровим и примитивним каријеристима, недаровитим уметницима и женама које се као крокодили хране мушкарцима. И уопште, што човек има мању запремину у глави све је више затрпава жељама, предрасудама, алавошћу за влашћу над другима, за претварањем целог човечанства у један униформисани шпалир слугу који треба да служе само његовој таштини и надобудности.

О, колико нас њиховог ђубрета, које су они израдили као наш благослов, дави и притиска оне малобројне који су заиста сензибилни и уплашени, који су се на самом старту повукли са те арене да не заврше на трозупцу каквог распомамљеног гладијатора који у име своје генијалности коље, убија, растрже најплеменитији сој људи анђела који више не верују у Бога, макар колико му били близу. Не верују у љубав, Данијеле, између две сродне душе, без секса и свих

оних гадних течности које се из нас, под утицајем неконтролисаних страсти, као секрет изливају и стварају гадан осећај да је свака љубав прљава.

ДАНИЈЕЛА: Али, Игоре, наша љубав је чиста.
(*Приђе и њришисне му дуџ и сѣрасѣвен њољубац*)

ИГОР: Зато и смем да ти кажем да те волим, јер си ме ослободио страха од оних који контролишу моје здравље и моју нормалност. Јер ја сам здрав и нормалан, Данијеле, можда само мало више испуњен музиком, и ти си здрав и нормалан, љубави, наш однос је далеко од било којих материјалних интереса и шићара, од било којих калкулација и страха за будућност.

ДАНИЈЕЛА: Јесте. Ми смо нови људи који ће победити, нас је све више иако се биолошки не размножавамо. Једнога дана, видећеш Игоре, тог дана бићемо на свим водећим местима света, водићемо човечанство, ми ћемо бити човечанство. Жене на једној страни, а мушкарци на другој, без мешања вишег и нижег соја људи, остварићемо, у име чисте љубави и њене моћи потпуну сегрегацију. Као у Цркви. Лево мушкарци, десно жене, а између мач архангела Михаила који брани коридор и одсеца главе онима који претрчавају вођени ниским инстиктима, који сече сваку жељу за нарушавањем реда, уопште, било коју жељу. А свуда, свуда, свуда празно испуњено само музиком. Твоје композиције ће се чути из свих електронских медија, свираће се на концертима, у операма, биће снимљене у мобилним телефонима, лифтовима, клозетима. Твоја дивна космичка музика која продире кроз кожу и крв сваког појединца, кроз све галаксије, које стижу бескрајно далеко, до самог усамљеног Бога, на крају света, изван света. Јер, иако је свет његов део, он сам не припада ничему сем себи, он је заокружен појам и њему не треба нико и ништа да би постојао у свој својој заокружености.

ИГОР: Одакле све то знаш?

ДАНИЈЕЛА: То је зато што ме инспирише моја безгранична љубав према теби, која обухвата све, чак и њега, јер га осећам увек кад сам у твојој близини.

ИГОР: Е, драги дечко, камо среће кад истина не би афирмисала лаж, кад нада не би потврдила незнање, кад

живот не би био аутор смрти, кад би уопште у пракси постојала чиста љубав без примеса страшних отрова који нас разарају и гурају у пропаст.

Ја, у ствари, дубоко сумњам у сваку перспективу и могућу срећу која је пред нама само зато што је у прошлости никад и нигде није било. Овај свет је довољно стар и његова прошлост бескрајно дубока да не можемо очекивати у будућности нешто што се никад раније није појавило, јер срећа је измишљен појам због дуализма према свуда присутној несрећи која је иманентна нашој природи од које смо саздани. Наш смех је израз страха а не задовољства, наш грч је израз бола, а будућност израз прошлости. Тако и моја музика, као израз тишине само доприноси светској халабуци и немоћна је у амбицији да је очисти од примеса ђубрета и насиља које је божји модус виенди.

ДАНИЈЕЛА: Смири се, Игоре, шта ти је, па твоја музика је дивна и треба да се њом поносиш, да се надаш и очекујеш велики успех. Видећеш.

ИГОР: О, не, Данијеле, како си ти наиван, драги дечко, ђаволи свирају а људи слушају вођени звуцима право у море туге и јарости као холандски фрулаш који је својом музиком повео децу Хемлина у море да их подави као пацове само зато што му нису исплатили договорени хонорар. У музици се око хонорара све врти, јер тамо где нема пара нема ни ње. Покажи ми, реци ми име само једног достојанственог уметника који се добровољно одрекао хонорара. Па Јохан Себастијан Бах се улизивао тупоглавим Немцима само да би својим генијалним делима могао да исхрани своју многобројну породицу. Погледај само та надувена лица свирача из било ког оркестра, њихове ујагрене очи којима гледају своје жртве и док им топе и растачу душу својим умним оком завирују у новчанике из којих танким, дугачким прстима ваде хонораре.

Ако неко од њих и не наплаћује своје дело од људи, ђаво му исплаћује плату увлачећи га у своје лавиринте и дајући му моћ над душама које уз помоћ уметности и новца отима од Бога. Схваташ ли ти колико је то зло?

ДАНИЈЕЛА: Али, ако је и зло, оно је неодољиво лепо. Ти си леп, Игоре, иако ниси од ђавола.

ИГОР: А ко то гарантује да нисам? А шта, Данијеле, ако сад, кад сам испуњен Богом, схватам, дефинитивно разумем да је моја музика грех према чистој души коју треба спасавати од насиља уметности, од агресије духовне изопачености која је у основи све га што човек ствара јер он је ближи разарању него стварању пошто му је природа више демонска него анђеоска. У природи сваког стварања лежи борба против Бога и човека, сиромашење и сушење а не богаћење и освежавање, пошто тамо нема и никад није ни било здравља већ само болест, болест, болест... Извори духовног освежења су толико дубоко у нама да их само љубав може покренути како би нас милост Божја опрала од зала наших творевина. Ђаво господари земљом и њему у част су подигнути храмови и градови, због њега су основана позоришта, школе, музика и књижевност, па чак нема ни једне свете књиге која не ставља сликарство и вајарство с ону страну Божјег закона, која не мисли да је меденица у рукама црне магије а саобраћај обично вештичарење. Нису ли Шекспир и Достојејевски, Моцарт и Корбизје, Ван Гог и Микеланђело демони који су скренули човечанство са Божјег пута и послали га право у пакао у којем горе људске душе, разјарене, намучене и заувек изгубљене. Зато свуда влада мржња и незадовољство, незајажљивост за задовољствима у којима гасимо фрустрацију и страх, је ли природно да се бојимо смрти ако нас већ сопствени живот толико узнемирава и плаши?

ДАНИЈЕЛА: Ја тебе не разумем, Игоре, и бојим се толиког слепа јер не видиш да ти је Бог дао све за разлику од многих других. Знаш ли ти шта значи бити леп и богат у овом ругобном свету у којем хиљаде деце свакодневно умире од глади и болести, шта значи бити тако талентован у духовној пустињи на коју је већина човечанства осуђена? Па ти у овом сувопарном и баналном добу пишеш нову оперу и стајеш у ред оних генија чије је дело дало божански смисао људском животу. При том не волиш жене, не цениш лепоту, моћ презиреш, да те није случајно захватила она болест масе које се гнушаш – незахвалност?

ИГОР:

Све је то фикција, драги мој, ја нема на чему да будем захвалан сем на теби, твом непроцењивом шарму и присуству које ми је дало снагу да ставим вешала на сред мог малог раја а да се ипак на њих не окачим. Даноноћни рад ме је исцрпао, Данијеле, и упропастио. Нисам више имао снаге очи да отворим, па ипак, са затвореним очима, био сам буднији од многих који су свој адреналин расипали немилице, трошили узалуд, на самодоказивање, борбу, освајање свега што им ни по чему не припада; на страшну, нејасну глад коју затомљујемо својим и туђим вредностима, животима најближих, жртвујући сопствену децу, своје снове. Знаш ли како је то кад те у рођеној глави прогони какофонија светске музике, лепе, лицидерске моцартовске до разбијачке, сатанске вагнеровске и даље до Шенберга, Стравинског и несрећног Густава Малера? Знаш ли ти колико ја мрзим ту обичну људску реч “захвалност” иза које стоји класично лицемерје и завист? Зашто да будем задовољан? На чему да будем захвалан?

Зар на непреспаваним ноћима, на грчу и гушењу од стегнутих плућа и осушеног грла, од домара у мозгу по којем из милијарду могућих звукова пребирам оне тонове за којима трагам иако их не познајем...

(Мауче, урла, режи, лаје, скаче и сумануто сквичи. Данијела га њосмајира избеумљено)

... како да крик маџег вапаја спојим са жељом пацова да се безбедно докопа стрвине и све то слијем у захвалну химну архикомпозитору целог космичког простора који одјекује грохотом разуларених будалетина и риданем уцвељених бића која схватају сопствену беспомоћност у неограниченом простору, које ужасава унутарња клаустрофобија личне омеђености у условима минорне егзистенције, који свуда виде немерљиву величину смрти у односу на животић што нас у целини одређује као толико безначајне појаве, са свих страна самозадовољно потопљене у ништавило.

Јер моја опера није колачић уз енглеско пијење чаја, јер она јесте и треба да буде буђење заспалих и самообманутих бизгова који мисле да су човечанство, да су самим тим близу Богу и да их на небу чека рај који су себи приуштили на земљи екстерминишући

страву у којој плива њихово благостање.

Али, знаш ли ти Данијеле, у чему је моја трагедија? Јеси ли икад чуо за реч истинску, дубоку и оштру као мач, реч која гласи “немоћ”?!

Знаш ли ти, љубави, како изгледа ђаво, на шта тај личи, колико је неодрљив и колика је његова способност претварања и мимикрије? Шта ако се он прерушио у мене, мог оца, мајку, у Ању, шта ако је узео облик Видана или можда... ти?! Можда си ти тај демон који је дошао овде да ме искушава и чини срећним само зато да би ме лакше упропастио, можда ми је он одредио компоновање нове опере као животни циљ да би ми одмах затим по свом лепршавом двојнику послао немоћ да се лакше посере у мој живот, да ме омаловажи и понизи у сопственим очима, да видим, да сагледам тај пут кад се будем пео на табуре да се као његов лампион окачим о плафон моје нове гарсоњере, да одозго зрачим таму моје изгубљене душе, мог блокираног ума, можда је то тај дуго жуђени тон за којим трагам, мој залеђени урлик са Звездаре.

Приђи, приђи, Данијеле, да ближе погледам твоју маску и сазнам колико је моја пропаст близу, ту, на дохвату руке, јер ја више у својој глави не чујем ни хармонију ни какофонију, у њој се разлеже само један раван тон без идентитета и било какве мисаоне структуре. Јер ја сам готов, готов, ако ме ти напустиш, ако останем сâм са тим тоном у глави који емитује сав ужас света и бесмисао божјег а камоли мог стварања.

ДАНИЈЕЛА: Никад те нећу напустити, мили мој лудаче, чак и ако ме раскринкаш, јер ја сам твоја а ти моја судбина. Ми смо исто.

ИГОР: *(Ослушкује вајџру камину)*

Чујеш?!

(Пауза)

Чујеш како ђаво пуцкета и дозива из камина? Видиш како се пламичци утркују у својој ажурности претварања дрва у пепео? Није ли пепео коначна сврха и циљ свега што исијава енергију, свега што постоји? Видиш оне ноте на трпезаријском столу?

ДАНИЈЕЛА: Да.

ИГОР: Додај ми их.

ДАНИЈЕЛА: То је ова свеска на којој пише: “Фараон и лав”, а испод ње “нова опера”!

ИГОР: Тако је, фасцинација мога живота, трулеж моје младости, моји страхови и паника од сусрета са познатим.

Она му додаје њарџиџуру.

ДАНИЈЕЛА: То јесте, Игоре, твој садржај и твоја моћ да из ничега ствараш свој свет, јер не прихваташ овај реални као једини кога у стварности одређује анонимна биологија, макар колико она сложена била.

ИГОР: *(Почиње да баца листи њо листи њарџиџуру у ваџу)*
Сад ћемо да је вратимо њеном аутору. Нека гори до пепела, све до тоталног гашења сваке нервне провакације, сваке моторне снаге.

Нека од привида не остане ништа сем пепела јер он је срж и пета есенција свега што су створили Бог и човек.

Ђаво је господар света!

Нека гори опера до свога пепела.

Да чујемо завијање нестворених гласова, хармоније и сукоба међу њима, да видимо колико је танка и прозирна наша нада која постоји само у нашој фикцији, док је се пламен истине не дочепа.

Гори, гори, ђаволе у сопственој ватри, да ти видим безлично лице, да ти видим ништавило јер ти немаш ни душу ни тело. Ти си обична идеја Творца, која ствара и разара, ти си чиста монотонија, не осећаш ни радост ни бол.

Улази Олга са две шољице кафе на њослужавнику, сџане укојано и џледа њризор. Заџим врисне и исџусџи њослужавник на њод. Чује се јак џресак. Иџор одоздо окрене џлаву и уџледа мајку.

ОЛГА: Игоре, црни, несрећни сине, шта то радиш?! Јеси ли нормалан, дете моје?! Зар то спаљујеш своје дело?

ИГОР: Сада јесам, мама. Радуј се, мама. Радуј! Био сам болестан, унутра дубоко рањен, крварио сам у души, али сад сам се коначно излечио, сад сам здрав. Готово је, готово! Ништа ме више не боли.

А тата?! Како је тата? Је ли још увек жив, значи још није умро?

- ОЛГА: Шта радиш ово, зар свој дипломски рад, своју генијалну композицију уништаваш? А синоћ сам се у позоришту договорила са маестром Леоном да баци поглед на партитуру да види могу ли то они уопште да одсвирају и отпевају, и још је, човек, топао и благонаклон, хоће, каже, врло радо, а ти... ти то, Данијеле, мирно гледаш? Гледаш и ко зна, можда и сам учествујеш у овом вандалском чину.
- ИГОР: Питао сам како је тата, мама!
- ОЛГА: Добро, добро је љубавник чим још увек мисли на жене. Ма није њему ништа, за тебе се ја бринем. Добро је он, добро.
Али, ти Игор, с твојим умом нешто заиста није у реду. Шта си ово урадио? Трагедију си урадио! О, Боже! Толики труд, толике непреспаване ноћи бацити у пламен.
А ја... ја вам скувала кафу, децо. Данијеле, шта је ово? Зашто ћутиш, Данијеле, зашто га ниси спречио, сине? Боже мој, Боже мој, какво је ово лудило? Зар је ова кућа луда? Зар смо сви луди?
(Виче)
Ања! Где је Ања?! Код њега сигурно. Ублажује му бол измишљене болести. Боли га глава, каже, а душа му се копрца међу њеним ногама.
- ДАНИЈЕЛА: О, како је страшно био узнемирен и бојим се... бојим се да би нешто са собом урадио да није бацио ове папире у ватру.
- ОЛГА: Папире! Које папире, па то је живо тело, музички комад на коме ради још из гимназије. Требало је на њему да дипломира. Ја сам слушала одломке и били су просто божанствени. Необични, да, али са неком набијеном, унутарњом снагом, мелодија је рушила све око себе. Гласови захуктале природе, урлик лава, гласови божје моћи, ненадмашни вапај кастрата као крик морске пене и пешчане олује. И све спаковано у трагичну судбину фараона и његовог министра. Ах, то је таква љубав, они су другови, такво другарство више нигде не постоји, ако зна да ли је икад и постојало. Зато сам цар са својом силном војском вија лава који се крије по пешчаним динама. Какав моћан, либрето, каква музика, каква поезија! То нема нигде!

Игор њихо њлаче. Пријрчава му Данијела и с обе шаке њодиже му љлаву.

ДАНИЈЕЛА: Па ти плачеш, мили мој! Не плачи, Игоре, све ће бити у реду, уосталом, боље да ђаво носи оперу него тебе. Ето госпођо, сад сте га још и растужили. Па то је његово право и свако са својом муком може да ради шта му је воља.

ОЛГА: Ја не знам да је ико било када тако нешто написао. Мислим да би се чак и маестро Леон одушевио. А сад свега тога више нема.

Улази Ања.

АЊА: Кажи, мила Олга. Ево, чим сам чула твој позив одмах сам дојурила. Тражила сам те доле, по другим собама. Нисам знала да си се овде сакрила. Реци у чему је проблем.

ОЛГА: Узалуд нада, узалуд толики труд, непроспаване ноћи, звуци клавира у зору и врисак, врисак констерниране звери, Ања, мила моја. Ох, не знам шта сада да радим. *(Плаче)* Он више не може ни да дипломира. Нема са чим. А камоли да оствари светску славу. И то баш сад кад ми је диригент Леон обећао да ће погледати.

АЊА: Како то? О чему се ради?

ДАНИЈЕЛА: Спалио је своју оперу.

АЊА: Ах, тако, тако, дакле. Па није то ништа, није му то први пут, Олга, мила моја.

ОЛГА: Ма шта причаш, не лупај, како ништа, спалио је свој оригинал.

АЊА: Оригинал јесте, али не плачи Олга, не бој се, мила моја, постоји копија. Знајући за нападе његове осетљивости, ја сам и раније, тајно, у својој соби преписала сваку његову страницу; сваку ноту држим у једној кутији за ципеле, на регалу.

ИГОР: А ја сам ти веровао, Ања, имамо у тебе неограничено поверење, отварао сам ти душу, поверавао све твоје тајне, идеје сам ти откривао, сваки акорд разрађивао с тобом, а ти... ти ме тајно шпијунираш. Правиш од мене, од мог искреног става, обичног егзибиционисту. Рушиш ми углед, моралну слику у очима Данијела. Зашто? Чему толика подлост?

- ОЛГА: О, то није издаја, то је за тебе спас, мој луди, луди сине. А ја сам могла, била сам на путу да огрешим душу своју према теби, Ања. Мислила сам да ми рушиш живот, моју кућу, а ти као анђео спаситељ, бдиш над њом. Хвала ти, мила моја, драга моја Ања. Велики камен са срца си ми подигла. И сад... сад ја могу да носим мајстору Леону све те ноте, ту музику, либрето, оперу, Игору, твоје дело за које сам сигурна да ће обележити ово наше празно време, ове наше изгубљене животе, разочаране душе. Ох, каква је то срећа, мила, мила Ања, дете моје, опрости ми што сам била зла и љубоморна, што сам сумњала у тебе, јер ти... ти си мој спасилац. Хвала ти због тога.
- АЊА: Па... на крају нас истина све или подигне, или обори. Зато, Данијеле, сада пођи са мном. Време је да испунимо наш договор. Ти знаш шта си обећао.
- ДАНИЈЕЛА: Али, ја сад не могу. Овде сам са Игором и морам, морам да се опустим од стреса, јер ово... ово је било такво емоционално пражњење и шок за мене, за све нас, посебно за Игорову маму. Не могу сада нигде да идем. Ноге су ми се одсекле, сав дрхтим.
- АЊА: Истина има моћ раскривања свега што је прерушено и што жели да се прикаже другачије него што јесте. Хајде, Данијеле, пођи са мном да завиримо само у њено дно које нам, као огледало, враћа наш прави лик, да не бисмо сувише одлутали у својој уобразиљи и напустили реалност. А твоја реалност јесте испит који те чека.
- ОЛГА: Хајде Данијеле, душо, пођи са Ањом и пусти мало Игора да сам дође к себи. Видиш како је узнемирен, бојим се да је то због тога што му се отац налази у очајном стању, у безизлазној ситуацији. А ако он умре онда нема ништа ни од твог испита.
- ИГОР: Не буди вулгарна, мама! Пустите Данијела да завршимо разговор, па ће после и сам да дође код тебе, Ања.
- ОЛГА: *(Радознало)*
А о чему сте разговарали?
- ИГОР: О вешалима која стрпљиво чекају свој тренутак да се укључе у игру. Да можда одиграју кључну улогу у нечијем животу. За сад само дремљиво мирују и уопште се не експонирају. Видиш како ћуте?

АЊА: Ето Олга како је чудна наша стварност. Њих двојица су дипломци и место да мисле на своје испите они су забављени разговором о разним морбидним темама. То су прави мушкарци. Рођени да ми жене више бринемо о њима него о себи. Као да мене не чекају испити.

ДАНИЈЕЛА: Али ја не желим да идем, Ања. Сада ми није важан испит, ни факултет, ни живот под тим условима. Хоћу да останем, да причам са Игором о фасцинацији његовим делом, о храбрости да га уништи и прекине везу са традиционалним континуитетом који је исцрпљен, да створи нову музику, музику која више утиче на подсвесну стрепњу неизвесне будућности него на чуло слуха, музику која се слуша душом а не ушима, ону која у нас продире и кад сасвим блокирамо чуло слуха, кад потпуно запушимо уши. Чак и ако смо неопрезни, молимо вас да имате више разумевања за нас.

АЊА: За вас двоје?

ДАНИЈЕЛА: За нас двојицу!

АЊА: Ти знаш Данијеле да ти је заказан испит и да те професор чека. Знаш врло добро какве то последице може имати по тебе. Зар желиш да ставиш целу своју будућност на коцку само због личног хира, тренутка интелектуалног уживања кад те чека чулно задовољство и висока оцена. Уосталом и сам знаш да не можеш да се јогуниш ако се сви аргументи потегну сада и овде. Зар то желиш? Крај своје ласцивне игре у којој ћеш ионако кад средиш своје обавезе према себи и другима моћи да уживаш неометано, бескрајно дуго. Игор је ту и чекаће твој повратак.

ИГОР: Не, Ања. Данијела ти не дам. Видана си већ завела и заувек одавде одвела.

АЊА: Игоре, нико њега не узима за стварно. Схвати, мили мој, да је то за његово добро. Ако га волиш, ако ти је иоле стало до њега, пусти га сада да иде са мном. Ти знаш да сам те ја са њим упознала и ја ти гарантујем да ће ти се он вратити. Уосталом, Видан није друштво за тебе, он јесте млад и здрав али обичан, прост сељак.

- ОЛГА: Зар он, тај прљави и ознојени што оцу прича немогуће вицeve, зар њега хоћеш за друга?
- ИГОР: Прво, ја више нисам “мили твој”, а друго, ја теби више ништа не верујем, Ања. Ти си ме већ издала. Остави ми Данијела а сама иди са Виданом, ионако сте обоје из истог места. Он ти нуди кућу већу од ове. Нас, Ања, презрене декаденте остави да сами у својој болести трулимо. Без присуства чистог ваздуха и вашег сељачког здравља.
- АЊА: А шта ако Данијел није то што ти мислиш да јесте.
- ДАНИЈЕЛА: *(Молећиво)*
Ања!
- АЊА: Ако је нешто сасвим друго, супротно твојим очекивањима?!
- ДАНИЈЕЛА: *(Суво, њрепшећи)*
Ања! Молим те, Ања!
- ИГОР: Мислиш да ја о томе нисам размишљао. Па шта, ако је и ожењен. Какве то има везе, ми смо мушкарци, то је најважније! Само што ја, ја не могу да замислим жену која би била нежнија од тебе, Данијеле. Просто ми не иде у главу да те видим са неком женом.
- ДАНИЈЕЛА: Не, Игоре, то нема никакве везе са мном. Ја сам обичан младић кога жене никад нису интересовале. Исти сам као ти, у сваком смислу, психичком и физичком, не волим жене и бојим их се. Оне су опасније од пирана, тарантуле, чак.
- ИГОР: О, не, оне су само досадне и чак потпуно безбесне. Само ако их не желиш, ако си у стању да их видиш онаквима какве јесу, кратконоге дебелгузе, целу своју похлепу слажу на себе у слојевима целулита, брију се, стружу пете и немилосрдно ваде жуљеве само да нас преваре, да нам створе илузију лепоте, чежњу за лажном фасцинацијом јер нас тестостерони заглупљују и стављају у службу њиховог јединог циља: да уживају у нама!
- ОЛГА: Какве су то непристојности, млада господо? Зар не знате да вас жене рађају и подижу, да од вас малих, мизерних кукавица стварају праве мушкарце, храбре и чврсте стубове друштва, па... и целог човечанства, ако хоћете. Зар не знате да је жена узидана у темељ

целокупне ваше историје, ваше моћи и цивилизације којом се толико поносите? И шта је мушкарац без жене, ако не обичан дегенерик.

ИГОР: Е тај дегенерик те, мама, моли да кажеш Ањи, нареди јој, мама, па она је твоја служавка, реци јој да остави овог другог дегенерика на миру и одмах напусти моју гарсоњеру!

ОЛГА: Она је мој спасилац, каква служавка, твоја колегиница, врсни виолиниста, шта лупаш, докле ћеш ти нас да вређаш и да нас малтретираш!

АЊА: Данијеле! Објасни му лепо да сад мораш да пођеш и да ћеш чим испуниш своју обавезу доћи да завршите разговор.

ДАНИЈЕЛА: Али, то није далеко, зар не Ања. Све је то страшно близу и ту... на дохват руке: испити и диплома. Онда ћу моћи, стећи ћу право да те лечим, неће ти бити потребан други доктор.

ИГОР: Ја сам здрав. Мени не треба никакав доктор.

ДАНИЈЕЛА: О, Игоре, данас нико није здрав. То је генерални закључак, полазна тачка модерне медицине. Зато су лекари неопходни. Идемо, Ања. Хајде, пожуре, нема смисла да ме професор чека. Уосталом и он је болестан. Сви су болесни. Један лекар више биће добродошао.

ИГОР: Ја њој више ништа не верујем, мама. Ако ми она сад, упркос мојој вољи, одведе Данијела, ја ћу урадити нешто страшно.

ОЛГА: Питам се, Игоре, сине, има ли шта страшније од уништења сопственог дела.

ИГОР: Уништење самог аутора, госпођо. Видећеш, на лицу места ћу те уверити само ако ме не послушаш.

ОЛГА: Али, ја не могу целог свог живота да испуњавам твоје хирове. Осим тога, и да желим, не могу ја да их спречим. Молим те буди разуман, дете моје. Ни Ањи не могу ништа више да кажем, после услуге коју је учинила овој кући. Сам си крив. Разуме се да је и мени драго што више ниси сам, али ја њега не познајем довољно да могу било шта да му кажем. Једино могу да се надам да те он, макар колико био љубак и

шармантан, неће погрешно стимулирати, наводити на погрешан пут и толерисати твоје дивљачке разорне нагоне који те понекад сасвим неконтролисано обузму.

АЊА: *(Изору)*

Ти ништа не брини. Биће све у најбољем реду. Ми сад идемо. И мене се ти не бој. Враћам га брзо у непромењеном издању. Исти садржај, исто паковање. Хај-демо.

Њих двоје одлазе, Изор узима њабуре и сџавља га испод вешала.

ОЛГА: Шта ћеш то, Игор?

ИГОР: Ја сам те упозорио, мама.

ОЛГА: Не играј се са мном, чујеш?! Ионако сам на ивици нерава.

ИГОР: *(Пење се на њабуре сџавља омчу око враћа)*

Па цео живот је таква игра. На ивици нерава. Свуда само капије и пролози. И све замандаљено, мама; а кад ипак отвориш, наиђеш на барикаду. Кад њу срушиш, опет капија. И тако целог живота. Ово је једина капија из које стоји чиста стаза која те води у бескрајан простор, без нових препрека и напорног батргања. То ми чекамо целог живота и приближавамо се тим вратима, вратима која нас уводе у једину праву бесмртност, непокретност и вечни мир.

(Гурне ножом њабуре испод себе и обеси се. Олга пренеражено њошрчи, ухвати га за ноге и њодигне)

ОЛГА: Е нећеш! Нећеш, кучкин сине, иако си луд, не дам да то себи радиш, свима нама, оцу своме и мени... Не дам! Шта ви мислите, зар то да ми сад приредите, ено га, онај тамо умире у њеној постељи, а ти овде као неки луди лампион висиш са греде.

Саша! Саша!

Дођи горе, дођи како знаш мили мој Саша, устани, устани, не могу ни ја дуго да га држим, наш Игор се обесио!

Чујеш, Саша?! Чујеш?!

Долази одмах и помози да га скинемо! Боже, дете моје, како си ти тежак.

Саша! Саша!

Свешлоси њолако њрне.

ШЕСТА СЦЕНА

Сцена је у пошћуној пами. Наједном засвира оркестар а истовремено, сасвим напред, сћољен са памом, један црни гачац величине човека, прво закрешћа, а затим зајева високим, касирайским гласом:

“... Смеј се, о смрти, смеј!
Гласник дозива, е - хеј!
Живоћ је само твоја шала
У грозу си га обмћала
И грохоћом исмејала...
Ха... ха... ха... Ха... ха... ха...”

Рефлектор се гаси и ојсена несћаје; једино шћо смех у еху и даље одјекује.

На сцени се пали светлост и осветљава Сашу који, сав мокар од зноја, избезумљено скаче из креветца.

Креветћ је у Ањиној соби.

САША: Ох, то је он! Гачац, птица злослутница! Прати ме на сваком кораку. И како грозно крешти. Не могу више ни да спавам од њега. Ања! Данијела! Нешто се десило страшно! Да није Игор? Да се њему није нешто догодило. На тренутак сам задремао.

Ања и Данијела, једна с једне, друга с друге њејове сћране, поидигну главе истод јоргана.

АЊА: (Мрзовољно)
Шта је, докторе, сад? Опет си нешто незадовољан. Јел’ те боли нешто? О чему се ради? Знаш ли колико је сати?

САША: Па ваљда поноћ. А ја не могу да спавам. Прогоне ме фурије. Смрти се бојим, али не своје. Више ме је страх од гачца. Он је заузео сав мој ментални простор. Просто се наметнуо.

Данијела усћаје из креветца пошћуно гола. Прво облачи гаћнице а затим брусхалћер.

ДАНИЈЕЛА: Ја сам га преварила. Нисам одржала реч и нисам се вратила, као што сам обећала.

АЊА: (Ухватић је за руку и повуче к себи)
Остави сад то! Ноћ је пред нама. Врати се у кревет. Дођи код мене, Данче. Јеси видела индекс? Добила си девет?

ДАНИЈЕЛА: Из чега?

АЊА: Па ваљда... из хирургије. И анатомије, душо. Све ти је на месту: и сисе и дупе. А гузови заобљени па дуги сливају се низ бутине у савршено витке и глатке листове.

А ти, професоре, спавај. Ми смо неваљалице, знаш. Баш смо те замориле. Тебе чека твој гачац.

САША: Ја тебе, Ања, не разумем. Сувише си ти вешта за мене. Не знам само како си успела Олгу да придобијеш. И шта је то у теби што тера људе да ти верују. И да те слушају.

АЊА: Јесам ли ти остварила животни сан, а? Јесам ли, докторе? Јесам ли ти довукла ову младу ждребицу у кревет? Погледај како фркће, како шири ноздрве и ноге. Само што се запалила а ти већ исцрпљен дремаш. А хоћеш да будеш срећан. Па буди срећан ако можеш да се концентришеш на њено гипко тело, витке руке и дуге ноге, глатке сапи, докторе. Њени заносни покрети и неодољиви додири можда нису више за твој отупели сензибилитет, за твоју скорелу кожу али уверавам те да у њој почива таква еротска сила да ништа што она дотакне не остаје као што је било. Али, ти си, Саша, болестан и секс те више не чини срећним иако је жеља у теби као понор без дна. Умрећеш жељан свега што већ имаш јер "post coitum omne animal tristis est"! А ја... а немам ништа. Немам више ни тебе. Друга жена је сада у игри. Такви сте ви мушкарци. Али, Данијела није за тебе решење. Сувише је страсна за твоје године, за твоју болест, Саша. Њена душа је немирна а тело гладна звер. Растргнуће те на комаде. Да није било мене, да апсорбујем део њене разорне енергије ти би већ сав био у фронтлама. Једино ја могу да је контролишем. Зато сам и остала с вама у кревету. Да те од ње сачувам, јер си ми потребан. Да. Ја сам можда једина којој си ти потребан, што више говори о мојој безизлазној ситуацији. Не могу без тебе. Зато морам да те сачувам. За себе, ако ти већ не држиш до свог живота.

САША: Ма ја бринем због Игора. Сувише је напет и пун неког бунта. Мислим да њему треба жена.

АЊА: Жена је најмање што њему треба.

- САША: Зашто не одеш да видиш како је, шта је са њим? Чујеш Олгу како панично виче? О, Боже! Како је то ужасан глас! Шта се то дешава?
(Чује се Олгин крик: “Саша! Саша!”)
Трчи, Ања! Знао сам да тај гачац не пева узалуд. То је било упозорење. Трчи гола! Брже, брже! Олга је у невољи!
- ДАНИЈЕЛА: Да се није нешто Игору догодило?
- АЊА: Само да навучем пењоар.
(Облачи кућну хаљину)
Враћам се брзо, Данче. Чекај ме овде. Не иди никуда!
(Оћрчи из собе)
- ДАНИЈЕЛА: (Завуче се у кревет и нађура код Саше)
Ох, професоре, нека ме зебња шчепала за срце, једва дишем од страха. Шта је то могло бити, Господе?! Шта се то могло десити?
- САША: Хвала богу да је отишла. Не знам шта више да радим са њом. Она ме прогони, Данијела.
- ДАНИЈЕЛА: (Уздахне)
И мене.
- САША: Хоћеш ли кад дипломираш да ми будеш асистент?
- ДАНИЈЕЛА: Али, ја то нисам ничим заслужила, професоре. Не могу да верујем да ћете и то учинити за мене. То би било фасцинантно!
- САША: Само немој никада да ме оставиш. Ако останеш уз мене, сигуран сам да ће и ове измаглице престати да ми се мотају по глави. Уз тебе и вид ми се поправља. Ево, сад јасно видим један пар дубоких плавих очију, твој мек поглед и... као да назирем неки страх у њему. Али, не брини ништа. Знаш, Данијела, вечерас кад си ушла у моју постељу имала си два пара очију, четири ноге, и четири руке; уплашио сам се. Питао сам се шта хоће овај паук од мене. Зар да ме на крају живота, још живог неки велики инсект прождере? А сад поново видим најдивније створење на свету. И то у мом загрљају. Нагу, дивну девојку какву ни Ђакомо Казанова никад није имао среће да сретне. Значи да је моја бајка профункционисала и то баш сада кад се спремам за одлазак из овог хладног и ружног света. Знаш, његове лепотице су имале кокошју кожу, као

да их је неко очерупао па рупе запушио дебелим слојевима помаде.

А ти... ти си чиста горска вила са испраном и гипком кожом. Од шумских ветрова и киша постала си глатка и чврста као мермер.

ДАНИЈЕЛА: Само се ви, професоре, опустите и препустите нама женама, јер ми се неупоредиво боље разумемо у вас мушкарце и шта је за вас најбоље. Ваљда је то зато што вас ми на различите начине носимо у себи целог вашег живота. Јер вас наша утроба осећа као део себе, од ње се откидате и њој враћате. Нарочито кад се сукобите са реалним проблемима живота и његовим разним недореченостима.

САША: Надам се да си ти реална појава јер ја више не управљам својим умом. Он сам користи сопствену моћ трансформације и пуни ми живот различитим приказима које ме милују, мазе, воде љубав са мном и растржу. Уопште не знам шта да мислим о њему. Је ли то мој ум или ум неког злодуха који ми се уселио у главу и неодговорно се игра мојим сензацијама и чулима, те осећам, чујем и видим све оне наказе које постоје само у болесним маштама бројних пацијената које сам срео у клиници. Ја више не знам шта је истина, Данијела и чиме сам окружен. Имам ли ја уопште породицу, па чак и тебе, или сам као неки бунтовник прогнан на пустом острву и можда сам и сам то острво по коме пустоше менталне буре и тропске олује, жестоки оркани. Помози ми Данијела, љубави, откриј ми ко сам ја у ствари и постојиш ли ти уопште, срећо моја.
Је ли то живот или само смрт халуцинира и брука му крај?

Долази Ања.

АЊА: Знала сам да та вешала служе нечему, да нису тек тако окачена о главну греду гарсоњере.

ДАНИЈЕЛА: (*Узнемирено*)
Шта се десило?

АЊА: Игор се обесио на очиглед Олге.

САША: Како?! Зар мој Игор, мртав?

- АЊА: Успеле смо некако да га скинемо нас две и вратимо у живот. И знате ли шта ми је урадио, чим је отворио очи? Док сам га реанимирала, уместо захвалности, плунуо ми је у уста.
- САША: Добро је, добро, хвала Богу.
- ДАНИЈЕЛА: И... како је сад? Шта ради? Јел свира?!
- АЊА: Тражи тебе Данијеле, ох, Данијела, прети да ће се поново обесити ако му се сместа не вратиш. Неће да живи без тебе.
- ДАНИЈЕЛА: Па шта сад да радим?
- АЊА: Иди одмах у купатило и тамо се обуци, па трчи горе. Олга не може да га обузда. Ја сам му обећала да ћу хитно да те пошаљем. Зато пожури.
- ДАНИЈЕЛА: Добро, добро, ево јурим, за трен сам готова. Опростите професоре, али живот вашег сина је у питању.
(Оде лево у кувалило)
- САША:
А тај мој наводни студент, шта он ради са њим? Да ли се њих двојица дрогирају? О чему је реч, Ања?
- АЊА: Причају, само причају...
- САША: Воде бескрајне разговоре.
- АЊА: Ја мислим да они делују умирујуће на Игора. Не знам зашто је толико раздражен, рекло би се просто разјарен. Мене је омрзао само зато што сам му спасила оперу.
- САША: Оно ђубре?! Па то и ниси морала, Ања. Једино његова мајка, ћурка, мисли да је то генијално дело, а њен љубавник, диригент Леон не зна како да је избегне, па то потврђује. Нашој хипокризији нема краја.
- АЊА: Ја не мислим тако, Саша. Има ту нечега. Уосталом, он је написао цело дело само да би расветлио свој однос према оцу, теби. Требало би да се поносиш толиком његовом опседнутошћу.
- САША: Јесте. Да ми се наруга, то је сврха и циљ његове опсесије. Разумљиво је да је разјарен пошто му је негде, у дну његове свести, јасно да се подсмехнуо себи, а не мени. Он је мој син, Хаџи Жужул Игор! Шта има ту за оперу? Прави мушкарци су увек једно-

смерни, крећу се сигурним путевима и ломе све препреке и барикаде на њима. Њих може да доведе у заблуду само жена и лоше друштво, заводљива декаденција. Али, ја сам већ рекао да нећу да чујем за тог Данијела, који ми ни по чему не личи на мушко и има женски глас. Као да још није мутирао, а уз то види се да је и ћосав. Уосталом никад га нисам видео на мојим предавањима и вежбама. Ако га још само једном затекнем у кући избацићу га главачке из ње. Или, не дај Боже, ја имам револвер и он је увек пун, спреман за акцију. Не могу ваљда тек тако да нестанем из ваших живота? Као јутарња измаглица. Шта?! Ја да одем а вас да оставим незаштићене и изложене порцима ове морално руиниране средине? Да ми неки педер управља животом мог јединца, мог јединог Хаџи Жужула. Па његов деда је био чувени комита, озлоглашен у бугарским редовима. Не би то ни он допустио, Ања. Ја хоћу унуке, ја хоћу наследнике, башту пуну пупољака и расцветалих круница Хаџи Жужулових, да зацвркуће, да се зашарени ова дивна вила на Звездари. Ти и ја најбоље знамо како је тешко доћи до доброг стана у Београду, а они само треба да се роде. Ево! Сад има и мансарду. Нек узме Данијелу, ако не може да нађе другу девојку. Немам ништа против. Не могу ја ништа са собом да понесем у гроб. Ни лепу кућу, ни божанствену Данијелу. Нисам ја прави фараон.

(Из кујайџила излази Данијела ѡрерушена у Данијела; ѡреѡрчава ѡреко собе и одлази)

Ево га опет! Шта је сад ово? Откуд овај овде? Онај мој квази студент. Зар је он све време био ту, док сам ја с вама двома овде проводио време и... водио љубав? Зар сам ја жртва неког твог, или не дај Боже, њеног сатанизма? Да га није Олга тамо сместила да ме уходи, или да ме напросто констерира?

АЊА: Никада, никада, никада ти ја је не бих урадила тако нешто.

САША: Па откуд се онда овај смуца сам по кући? Како то да ја не знам ко је у њој, где је одсео и зашто? Зар сам већ умро кад ме нико ништа не пита, кад ме ни о чему не обавештавају? Ко зна шта се све крије од мене, Ања.

- АЊА: Ја нисам видела ништа.
- САША: А да ти мене не лежеш можда?
- АЊА: Знаш и сам да понекад имаш визије и халуцинације чак. Да ти се свашта причињава.
- САША: Али овај није из тог менталног корпуса. Он је жив, он постоји, ти си ме са њим упознала.
- АЊА: Зар ја?! Боже сачувај!
(Плаче)
Ја не знам шта ти је, докторе, зашто ме више не волиш и што си навалио толику кривицу на мене. Изгледа да свима почињем да сметам у овој кући и да ми не преостаје ништа друго него да се селим на улицу. Ја сам те упознала једино са Данијелом и на твој захтев довела ти је у постељу.
- САША: А где је она сад? Зар није отишла у купатило да се обуче?
- АЊА: Само да знаш, ако ја одем одавде и њу водим са собом. Не желим да јадно дете, онако лепо и чисто, страда од последица ваших породичних параноја. Ја овде служим и даноноћно ринтам и тешко зарађујем кору хлеба и кров над главом, а ти ме оптужујеш за неку измишљену заверу. Не могу више, не могу више то да подносим, моји су нерви на ивици издржљивости.
(Плаче)
Тешко мени у шта сам се упустила. Ја те искрено и дубоко волим а ти са мном као са служавком која ти је покрала сребро. Отиреш ноге о мене као да сам твој кућни отирач.
(Плаче)
- САША: Не плачи, Ања, молим те. Знаш да не могу да поднесем сузе, поготову твоје. До сад си имала разумевања за мене и није ми јасно зашто си одједном изгубила стрпљење. Ја имам озбиљне здравствене проблеме а ти си музичар и не разумеш се у психологију болести, поготову церебралне. Мој церебрум се из дана у дан све више омекшава, а кора великог мозга пропушта информације које су вама, здравим људима недоступне. Сад видим и на сопственом примеру како настаје видовитост као последица менталног поре-

међаја. Прогоне ме слике свега што је за вас омеђено и неприступачно, зидови затворених соба се пред мојим умним оком размичу и откривају сваку своју тајну, свој неприступачан садржај. Страшан је живот у истини, живот огољен и без уточишта које пружа незнање. Сад знам зашто је Бог истерао Адама и Еву из Раја када су кушали плод са дрвета знања. И да их није истерао сами би се својом кривицом обрели у Паклу.

Али ја нисам крив, Ања, што сам болестан и видовит. Ја све видим, Ања. Седми печат, Девети круг, Јованову Апокалипсу, видим јато гавранова како црно облак прелећу кућу и носе дубок мрак под собом. Али, ти не видиш, ти не чујеш тај крик, тај вапај за трулим месом, због ниског лета на који их је глад осудила. Није реч ни о каквом осећању или предосећању, ја просто видим и чујем сваки шум, узвик или крик, разумем сваку реч ко зна где и коме изговорену.

АЊА: То ти се само причињава, мили Саша, то је истина твог јадног стања а не било чија реалност јер тако шта просто не постоји.

САША: О, и те како постоји, лудице, сваки злочин, ђубре смрдљиво, пропаст и лудило све се једним дамаром мени открива и јасно приказује.

Али, шта је то сад?! Шта он то ради, Ања?! Зар се у својој мансарди љуби и води љубав са оним манијаком, који ни сад не скида качкет. Мој Игор! Не, Игоре, па то је мушко сине, видиш да носи качкет. Сатана је дошао да те искушава и уводи у грех, у болест.

(Дуго са мржњом љеда у Ању)

Зато не скида качкет. Због рогова, да му се они не виде.

Уз несносну г̀рају г̀чаца, која је само његова ѓројекција, свејлостѝ се мења, декор ѓосѝаје скроз ѓровидан. На мансарди се љубе Игор и Данијела ѓрерушена у мушкарца са качкеѝом на љави.

Чује се звоно на враѝима. Олѓа хисѝерично јури низ сѝеѝенице са хрѝом наѓорелих ѓаѝира у рукама.

Пред враѝима куће сѝоји ѓосѝодин у шеширу са широким ободом и ѓриѝиска на звоно, које мелодично одјекује.

ОЛГА: *(Виче са сїеїенишиїа)*
Ања! Ања! Отвори врата, душо, сигурно је дошао маестро Леон, да види Игорову партитуру.
(Звоно)

Ево, ево, одмах силазим, само морам да пазим на степениште да врат не поломим.

Па, нећу ваљда ја да отварам кад имам служавку?!

САША: Видиш ли Игору као што га ја видим? У недоличном положају у загрљају оног блазираног демона који га на моје очи претвара у жену. Ја то, док сам жив, не могу дозволити.

Облачи њењоар и из џеџа вади њишиїољ који реїеїшира. Ања ѡкушава физички да ѓа задржи.

АЊА: Стани, докторе, није све баш тако како изгледа. Понекад се, не само наша чула, него и наше халуцинације и визије поигравају са нама. Ништа није баш онако како нам се представља.
Истина воли да лаже, Саша.

Олѓа бане на враїи усїлахирено.

САША: *(Мрачно)*
Где ти је син?

ОЛГА: Ах, Ања, душо, ту си значи. Трчи доле и отвори врата маестру Леону, дошао је по оперу коју си ти спасила, коју си ти ишчупала из пламена у који ју је бацио мој син, мој бесни Орландо.

САША: Управо сам те питао за њега. Знаш ли с ким је и шта сада ради?

ОЛГА: Радује се, Саша! Радује се, љубави! Долази велика част и слава, велика радост у нашу кућу. Коначно, коначно ће и он наћи себе, своју будућност, наш Игор!

(Угледа ѡишиїољ у Сашиним рукама)

Шта ти је то? Шта ће ти пиштољ?! Па ниси ваљда љубоморан на Леона, Саша? Па знаш њега, то је онај из опере, што нам за премијере обезбеђује карте.

САША: Питао сам те шта он сада ради! Где је и с ким? Видиш ли ту скаредност. Чујеш шта он изговара.

Чује се озвучен шайаїи који одјекује.

ИГОР: Да ли ти знаш колико је врело сунце у свакој својој ерупцији, колико је моћно његово атомско зрачење, свих његових експлозија и колико је висока температура у самом центру његовом? То ум људски, Данијеле, не може да замисли, поготову да је све то, та ужасна енергија мања од једног угашеног зрнца прашине према целом космосу. И све то, Данијеле, сва та божанска ватра и безумни простор који попут спирале увире бесконачно и шири се бескрајно обичан су привид према мом пламену љубави који ме доводи до усијања до потпуног распрскавања сваког мог делића који би да се залепи за тебе, да утоне кроз твоју кожу и да се заувек стопи са тобом.

О, Боже, колико те волим. Чекао сам те, не од свог рођења, од искона, Данијеле, од прасвета, од прапочетка свега што постоји. И сад си коначно ту, да више никад не одеш од мене, да се више никад не растанемо ни за један дан, ни за један сат, минут, чак ни секунд.

Јер ти за мене не представљаш само живот, ти си моја вечност, моје цело Сунце и читав Космос и ван тебе ништа ми не треба. Зато буди ту да те гледам, да те љубим и да цео, заувек утонем у тебе.

Тишина је пошћуна. Сви ћуће нејокрејно као да слушају Игора, али то су речи ујућене само њему, доктору Саши чија су чула доживела трансформацију. Најзад он из своје дубоке поџружености подигне глас.

САША: Зашто га ниси оставила да виси на вешалима?

Чује се мелодичан звук звона.

ОЛГА: О, Боже, па њега је ухватило, стигло га је, као његову покојну мајку. Чекај, Ања! Не уводи маестра још увек. Морамо прво да видимо шта ћемо сад са њим. Не можемо тек тако да великог уметника уведемо у пакао. Он ништа не би разумео, и ко зна да ли би опростио.

САША: *(Сломљено)*

Јесам ли ја то заслужио, Олга? Такве гадости и то... да ми на крају живота, док сам још жив, доводиш швалера у кућу?

- ОЛГА: Немој, молим те, Саша. Не данас, тако ти њега, Игор, тако ти свега, не данас. Ја сам чекала, сањала сам овај дан, а ти.... халуцинираш. Лези, Саша. Врати се у постељу и смири се. Дај ми тај пиштољ. Склонићу га негде.
- САША: Шта је?! Хоћете да ме као мрцину шутирате у дупе, а кад се уморите, да ме једноставно баците гладним гаврановима на сметлиште?! Е, то мало сутра! Сутра, кажем, кад ме више не буде било, радите шта хоћете, али док у овим венама тече Хаџи Жужулова крв, не дам! Не дам да ме газите и вучете моје име по контејнерима за ђубре!
- ОЛГА: О, Боже мој, Боже мој, Ања! Овај више не звони. Види да није отишао, сине. Ко зна да ли ће се икада више вратити.
- АЊА: Одмах, госпођо.
(Поклони се театарално и изађе)
- ОЛГА: Шта је сад ово?! Циркус неки или позориште, чему ова сервилност, ова глума? Шта се клања, шта се она блесави? И то сад кад сам јој поново указала повеље, кад сам искрено изразила захвалност. Зашто ме плашиш, Саша, што ћутиш, откуда толики мрак у теби? Знаш, она је сачувала Игорovo дело; онај лудак је спалио оригинал, али Ања, она га је тајно преписала и спасила. Зато је и дошао маестро Леон. По Игорову партитуру. Чим баци поглед схватиће о чему се ради. Он мисли музички, у тоновима, изражава се у акордима, слуша у синкопама. Сав је треперав, као виолинска жица. И кад говори глас му подрхтава, као да је, не дај Боже, прота а не диригент. Ја сам га молила да сврати, да нам помогне, овај наш одбија да дипломира. Зар Ања, та сељанчура да има диплому а Игор да остане без ње. Молим те, Саша, помози ми. Немој да ћутиш. Ти јеси болестан, али Бог зна како ће се све завршити. Још није касно. Још има времена да се све ово, наш живот и будућност, Саша, доведу у ред. А ти... ти ћеш преживети и бићеш поносан на сина генија. А она... она се подругљиво клања, ваљда зато што сам те нашла у пижами, у њеној соби, као да ја не знам, као да ја нисам прихватила, јер ја се те девојке бојим, Саша, она сигурно има неки подмукао план како да нам се освети. Да је ниси ти можда нешто увредио?

САША: И ти збиља верујеш у те своје тлапње, у моје оздрављење, у твоју будућност? То што сам ја видовит не значи да ти ниси слепа. Што ја видим оно што можда и не постоји, што је фикција мог болесног мозга, не значи да ти видиш истину која ти се пред носом шепури. Или се можда само претвараш да превариш катастрофу која је пред нама, да отераш црну смрт која ме је већ шчепала за срце, која ми својим челичном песницом притиска душник, јер све теже и плиће дишем обичан, здрав ваздух са Звездаре за моја плућа постаје отров, а ја сам велики и у својој смрти као што сам био мали у животу и не дам више никоме да ме омаловажава, вређа и понижава, најмање твој диригент педер са којим ме вараш већ пуних двадесет година. Он данас сигурно није дошао мене да види већ да ми се у мојој немоћи наруга и да помогне свом сину, такође педеру, за кога ме деветнаест година убеђујеш да је мој. И да малочас нисам видео опсцену слику у његовој гарсоњери и чуо тај гргољави демонски глас, отишао бих у заблуди да је мој живот имао неку вредност и лепоту, али он је с тобом био ругло и чиста катастрофа и природно је да га једна тако ружна смрт као што је моја окончча. И сад, на крају, схватам да су све моје наде биле узалуд, да си била у праву кад си ме вређала и називала кукавицом зато што никад нисам смео да ти се отворено супротставим, да заштитим свој интегритет, већ сам те изобилно варао са другим женама верујући да ће то успоставити равнотежу у нашим односима и да ће ми она донети дуго жељени, неопходни мир, јер ме свака напетост уништава, јер ми је стрес и донео ову неизлечиву, кобну болест. Али, сада, кад ме већ ледена рука смрти држи за гушу и не да да дишем, ја морам да нађем снаге да бар не крају живота успоставим ту равнотежу у нашим односима, да их окончам као велики човек, кога студенти поспрдно зову фараон јер сам им повремено говорио да сам, као сваки син Сунца, бесмртан и неуништив. А можда и јесам ако чином докажем да сам заслужио ту божанску милост, вечност бар у смрти, ако не у животу.

ОЛГА: *(Ледено)*
Јеси ли завршио?

- САША: Нисам. И питање је да ли ћу успети икада да завршим, јер немам више времена, а још нисам ни почео.
- ОЛГА: Нећеш Саша, више никада да почињеш, јер ја нисам полигон за твоја умоболна пражњења. Нећеш јер лажеш и оптужујеш ме својим неморалним фалсификатима зато што си сам од свог живота направио брлог у којем се каљаш и ваљаш са другим свињама. Игор је твој син, будало, зар не видиш да је луд на тебе твоју мајку, зар не видиш да ми је тај проклети ген уништио живот а сад се ту клатариш као неки клоун и претиш пиштољем, само не знам коме. Себи ли мени да прекратиш муке нашег заједничког пакла, свињо одвратна, прљава свињо што си унео блато свог брлога у моју чисту постељу па га сад приписујеш мени која целог свог живота није погледала другог мушкарца, али си у праву што се Леона тиче, јер онај за кога ме оптужујеш јесте педер и можда га више ти занимаш него ја, иако је, у поређењу с тобом, човек чист као анђео. И добар, Саша, нисам му ништа дала, нити сам имала шта за њега, а он ипак искрено хоће да ми помогне, да спасим дете и створим му услове да неутралише тај болесни ген твоје нечисте лозе. Зато ми дај тај пиштољ да га склоним, да га бацам у Дунав, да не стрепим над оним што се још може спасити. Малочас сам га једва скинула са греде. *(Пође ка њему. Саша узмиче)*
- САША: Не дам! Не дам, то није пиштољ, то је дефиниција мога живота, не желим да одем из њега пре но што га њим дефинишем.
- ОЛГА: Ма, пусти кад кажем, кукавице луда, зар хоћеш овде, у мојој кући, још и да пуцаш, да неко страда од твојих неизлечивих, провинцијских комплекса.

Као шиџрица на срђе на докџора. Он се ѓрчевиџо брани.

У џом часу, оџварају се враџа и у њима се џојављују Ања и Леон у шеџиру са шиџроким ободом. Он носи киџицу љубичица у руци.

- ЛЕОН: О, хо, хо! А где је јуноша, млади геније који у овом времену мисли музиком и изражава се нотама. Знате ли ви каква је то срећа и част имати композитора у породици, такво суптилно биће чије нас дело извлачи из каљуге живота и ставља на пиједестал горде узвишености и духовне супериорности.

Ова дивна, млада службеница ме је пустила унутра. Таман сам помислио да сам цабе долазио, да нема никога и да сам изгубио своје драгоцено време кад се врата отворише и кроз њих провири природни феномен, пролећно сунце чији зраци штедро падоше на латице мојих љубичица. Али, не мојих, шта ја то говорим, ваших, ваших, драга Олга, срећна мајко, дозволите ручицу да у њу ставим овај скромни дарак, ову китицу љубичица коју сам купио од једне бабе, аутентичне сељанке испред нашег позоришта. А ви сте господин отац, претпостављам, човек за-служан за успех свога сина, јер иза сваког успешног сина стоји један брижан отац. Шта?! Вама није добро?

САША: Није.

ЛЕОН: Ах, па то није добро, то не ваља кад је човек болестан и у депресији, и ја... и ја.. имам необичан проблем, знате, мислим човек је наш познати хирург, што да му се не пожалим, мада је мало незгодно знате реч је о једном чирећу на врло неприступачном месту, у почетку сам мислио, бубуљица, проћи ће и сама, али она се чудовишно развила и сад ме боли иако ме је у почетку само сврбело. Не знам шта да радим, докторе. Али, што се вас, међутим тиче, ви мени изгледате сасвим о кеј, нисам знао, појма нисам имао да Олга има тако не, згодног, тако привлачног мужа, не разумем зашто вас крије... Олга, Олга, па ми не једемо тако лепе супруге, па макар и депресивне, али ја вас уверавам да немате разлога ни за болест, ни за трагично осећање, јер имати тако дивну, тако лепу породицу ствара неупоредиво и трајно осећање задовољства и супериорности. А уз све то и сам бити привлачан и неодољив.

ОЛГА: Ах, маестро, хвала, хвала вам, бескрајно вам хвала на љубазности и на части коју сте указали овом скромном дому. Молим вас седите, седите бар за тренутак, мислила сам да ће вас Ања увести у салон а она вас је довела у своју девојачку собицу где сте затекли сцену, можда на први поглед недоличну, али ја вас уверавам да је то погрешан закључак, иако ме је због ње дубоки стид облио пред вама.

- ЛЕОН: Баш не фали ништа. Па шта, сцена типична позоришна, цео живот је испуњен неспоразумима и сукобима који чешће кулминирају љубавним грчем него трагедијом.
- ОЛГА: Тако је. Ви све разумете и зато опраштате, јер само велики људи лако праштају мале неспоразуме, који нас трују и деформишу. Зато вас ја и уверавам да је стицај околности хтео, судбина, знате, и божја воља да се ту, код моје Ање, управо окупимо и као људи послужимо.
Ања, сине, донеси душо, ону Игорову партитуру, ово што ја држим у рукама су само јадни остацци из ватре, несређене нагоретине, попуцали и круне се, као кумрански рукописи, да маестро мало бацци поглед, ах, тако сам уплашена и узбуђена, надам се да разумете што се бојим вашег суда, умете да будете веома строги иако сте нас удостојили својом добротом и неизмерном, заиста, неизмерном љубазношћу.
Али, без строгости нема ни резултата, поготову у музици; сами знате колико наши свирачи умеју да буду неодговорни. Па молим вас ја сам видела саксофонисту, у оркестарској рупи како чачка нос за време своје паузе у *Турандојџу* који сте ви тако величанствено извели.
- ЛЕОН: Распуштена банда, ето шта су они.
- АЊА: Ноте су ту, на мом регалу. Горе сам их сакрила од Игора.
(Пење се на сценолицу, дохватају једну фасциклу и љури Олги)
Изволите, госпођо.
- ОЛГА: И, Ања, лутко, реци Игору да је маестро стигао, да сиђе одмах и упозна свога добротвора и нашег, нашег... ако смем тако да кажем... породичног пријатеља, коме ја лично дугујем велику захвалност.
- АЊА: Одмах госпођо.
(Ојет се театрално љоклони и изађе. Олга забрињено гледа у Сашу)
- ОЛГА: Саша је, знате, болестан.

- ЛЕОН: Па што онда не легне? Не мора због мене да стоји. У мом послу сам научио, знате, да сви седе а ја једино стојим.
- САША: И машете.
- ЛЕОН: Тако је. У неку руку машем. Могло би и тако да се каже.
- ОЛГА: Сећаш се, Саша? Маестро Леон је диригент у нашој националној опери. Он је дириговао Турандота.
- ЛЕОН: Ах, тако сам уморан, драга моја Олга. Тај комад ме је у потпуности исцрпео. Просто ми дође да се и ја, као ваш господин супруг, скинем у пижаму и легнем бар недељу дана. Али ми неки немир не да да се опустим.
- САША: А јесте ли пробали да пуцате себи у срце?
- ЛЕОН: Шта, шта, молим?!
- ОЛГА: Не обраћајте пажњу, драги маестро. То мој Саша, под нападом маларије, бунца.
- САША: Врло добро знаш да нисам твој и да немам никакву маларију. Једноставно нудим твом швалеру лек од умора. Мој пиштољ.
(Вади из џепа шишиољ)
- ОЛГА: Саша! Да си то одмах вратио тамо одакле си га узео.
- ЛЕОН: Немојте, молим вас, господине докторе. Не приви-вајте ђавола. Он, знате, једва чека да га неко позове. А кад дође, не уме да оде.
- САША: А шта ако си ти тај незвани гост?
- ЛЕОН: Шта?! Зар ја?!
- ОЛГА: Саша! Смири се, Саша! Њему није добро, знате, маестро.
- САША: Па и како да ми буде добро, Олга, кад ми се породичне слике у глави разређују и у дим претварају. Више ништа нисам у стању да схватим иако знам да морам да интервенишем. Јер ђаво је ипак дошао. Не на мој, него на твој позив.
- ОЛГА: Идемо, маестро. Хајдемо у салон. Тамо је удобније.
(Саша им њрејречи њуи ка вратиима)
- САША: А овде... овде је тако тесно и што је најгоре... заударана неморал и лудило. И скору смрт.

ЛЕОН: Не, драга Олга. Ви сте мене довели у заиста недоличан положај. Пустите ме да идем кући. Зар да овде пуцају у мене? И зашто, молим вас? Због чега? Па ја ту партитуру још нисам ни видео.

САША: Дај му ноте!
(Издере се)
Дај кад говорим!
(Хладно, мирно)
Наређујем.

Она му њружа фасциклу. Леон је оћвара и механички гледа.

ЛЕОН: Шта је ово?

ОЛГА: Па, опера, маестро. *Фараон и лав*. Нова композиција, музика будућих епоха. Мој син Игор је четири и по године радио на њој. Он има сасвим оригиналан, посебан сензибилитет и читав свет који пева од радости и јауче од бола другачије чује, можда мало необично, али... у сваком случају... мислим да је генијално! Шта кажете, маестро? Фараон је његов отац!

Леон ћуши и разгледа ноће.

САША: Хајде! Реци кад те љубавница тако ватрено моли. Учини и ти нешто за њу. Ја се као лав борим, чиним целог живота и видиш шта сам на крају од ње добио: хладан презир, мржњу и ниподаштавање. Не може да сачека да умрем. Од тебе она очекује утеху. Смисао. А ти... ти си навикао да лажеш. Зато пази. Сад хоћу од тебе истину. Од тога све зависи. Од истине, ко ће је преживети. Ти или ја. Говори!

У собу улеће Ања хистерично, рашчућано.

АЊА: Ох, Олга! Игор је полудео. Открио је да Данијел није дечак, већ Данијела. Она се маскирала у мушко да би му лакше пришла, јер он жене не воли. Како је могла? А ја сам њој веровала. Сада је луд од беса. Све је поломио, намештај, клавир, мене је рашчупао, а њу, сироту девојку, ухватио за косу и вуче низ степенице право овамо. Бојим се да јој кичму не поломи. Он има такву дивовску снагу. На моје очи подигао је клавир и треснуо га о патос по којем су се разлетели делови, и жице и дирке, ужас! Појма нисам имала да неко може бити толико снажан.
(Пакује своје сћвари у кофер)

Ја не смем, не, ја овде нећу, ја овде не могу више да останем. Дајем отказ и идем одавде, па макар и на улицу.

ОЛГА: Ања, дете, не остављај ме саму са њима двојцом, молим те, Ања. Све ће бити у реду. Остави сад кофер, Игор ће се смирити, купићемо нов клавир, ево, маестро се удубио у његов текст, ипак, Ања, ипак је пред нама успех, перспектива! Ти ћеш дипломирати и предаваћеш виолину у школи, свираћеш Рахмањинова на концертима.

(Звоно на вратиима)

Ко би то сад могао бити кад смо сви ту? Иди, Ања, реци да нисмо код куће. Да овде нема више никога. Да овде више нико не живи.

Леон зајивори фасциклу и ћући.

САША: И?!

ОЛГА: Шта кажете, Леоне, драги наш ненадмашни маестро? Шта кажете?

ЛЕОН: *(Пауза)*

Ђубре. Обично, бесмислено ђубре. Гомила којештарија, музичке недоречености, нотна инкомпатибилност, чиста апсурдна какофонија!

ОЛГА: Шта? Зар... Игорова опера? То није истина! То не може бити истина. Ви се шалите.

ЛЕОН: Опрости Олга.

САША: То је све што сам хтео да чујем у овој кући сазданој на лажи и немоћним, сулудим амбицијама њене власнице. Сад могу мирно из ње да отпутујем у неки други, у далеки свет где лаж није мерило вредности живота, где је истина чисто мерило смрти.

(Пуца себи у срце и пада мртјав. На сцени се нико не помера)

ОЛГА: Саша, Саша...

Пред вратиима се чује врисак, галама, бука. Најзад она се отиварају и на сцену хрући Игор, избежумљен од беса. Са собом вуче Данијелу држећи је чврсто за косу.

ИГОР: Јел' то у реду, мамице? Да ми она подмеће курву, да се ја због курве вешам и камо среће да сам остао да висим на вешалима, него ме ви из цинизма скидате са њих да продужите моју агонију и уживате у мојој несрећи.

- ДАНИЈЕЛА: Уби ме, Игоре, љубави, зар сам ја крива што те волим више од живота; моја несрећа је у томе што то не можеш да схватиш.
- ОЛГА: Сине, пусти Данијелу, злато мамино, зар не видиш да је повређена? Тата је себи пуцао у срце.
- ИГОР: Она мора бити кажњена због учествовања у завери против мене.
- ОЛГА: Нема завере, све је у најбољем реду, само што сироти Саша није могао више да издржи, увек је био слаб. Али ти ниси, ти си јак, злато мамино, ево, да те упознам, ово је маестро Леон, диригент националне опере. Дошао је да види твоје дело и каже, он тврди да је опера сасвим добра, можда генијална, само треба да провери са извођачима, пошто ту има неких до сад неупотребљаваних гласова и музичких синтеза.

Звоно.

- ЛЕОН: А то је, значи, онај необично талентован, обдарени млади композитор. Част ми је колега, заста се поносим што сам имао прилику да вас упознам. А ти Олга ништа не говориш о томе како ти је леп син.
- ДАНИЈЕЛА: Јооо... Игоре, пусти ме, љубави, пусти, сва сам помљена. Нисам ја крива, реци му Ања, није моја кривица што те толико волим, па и да умрем од његове руке, моја му безгранична љубав све опрашта.

На вратицима се појаве сељаци: Славен и Видан.

- СЛАВЕН: Цабе ми легли на звоно кад нико госте не чује.
- ВИДАН: Па јесте, Анчи, ми звонимо звоно, али нико не отвара, а изнутра се чује велика галама па кажем Славену: “Чујеш да неко пуца, боље ми да уђемо да се ови не покољу међусобно!”
- ОЛГА: Шта ће сад ови овде? Покојник је платио, до последњег динара све исплатио. Ми више никоме ништа не дугујемо. Напоље! Напоље, сељачине! Немате више права да својом прљавом обућом, каљате овај чист дом!
- ВИДАН: Ања, душо моја. Нисмо ми овде због пара. Јок! Што јес’, јес’! Дошли смо да те просимо од ове вештице пошто ти никога немаш.

Ајде, Ања! Ајде с нама у Топоницу, да видиш колики сам шатор разапео за сватове, два вола сам заклао и поред целе Топонице позвао сам још четири села на свадбу.

Па сад... ја без тебе не смем да се враћам, ни случајно, а ти као хоћеш. Узми, јал' срце, јал' главу пошто без тебе не могу више да живим. Од кад сам одавде отишао нити једем нити спавам.

ОЛГА: Ања! Иди у салон и телефонирај полицији да се доктор Александар Саша Хаџи Жужул управо у срце устрелио.

Ања је погледа, зајвори кофер и узме га; у другу руку виолину у фуџроли.

АЊА: Хајдемо, Видане.

ОЛГА: Ања! Где ћеш, Ања?!

АЊА: Идем, Олга. Идем да свирам, да живим, да рађам децу. Идем на ваздух.

(Полази)

ИГОР:

Видане! Чекај!

ВИДАН: Ти... бежи од мене!

Полазе.

КРАЈ